

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ ВАРНА

ЮБИЛЕЕН АЛМАНАХ

**50 ГОДИНИ СПЕЦИАЛНОСТ
«ЕЛЕКТРИЧЕСКИ МАШИНИ И АПАРАТИ»**

**50 ГОДИНИ КАТЕДРА
«ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ЕЛЕКТРОТЕХНОЛОГИИ»**

ВАРНА 2013

Второ допълнено издание

ИСТОРИЧЕСКИ ПЪТ НА КАТЕДРА „ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ЕЛЕКТРОТЕХНОЛОГИИ“

През 2013 година се навършват 50 години от началото на висшето електротехническо образование във Варна, започнало с приема на първите студенти в специалност „Електрически машини и апарати“ - една от първите специалности на Техническия университет – Варна. Преди 50 години започва изграждането и на едноименната катедра, приемник на която в днешни дни е катедра „Електротехника и електротехнологии“.

Катедрата е създадена с постановление на Министерски съвет публикувано в Държавен вестник бр.18 от 1963 г. Първият випуск започва своето обучение на 17 септември 1963 г. Тази дата се счита за рождена дата на катедра „Електротехника и електротехнологии“ (ЕТЕТ), която тогава се казва както и специалността - „Електрически машини и апарати“ (ЕМА).

В началото на учебната 1963 г. новосъздадената катедра започва своята учебна и научноизследователска дейност с двама млади и ентузиазирани служители: инж. Никола Иванов Тодоровски (сега доцент), работил дотогава като главен технолог в Завода за асинхронни двигатели, гр. Троян и един техник – Кръстьо Николов Атанасов, назначен на 19 септември 1963 г. първоначално като техник към катедра „Физика и химия“, след което преминава към катедра „ЕМА“. На инж. Тодоровски е възложено да отговаря за работата на катедрата.

Учебната 1964/1965 година и особено зимният семестър са свързани с усилена дейност по изграждането на лабораторна база към катедрата. От Корабостроителен и кораборемонтен завод „Г. Димитров“ и ВНВМУ „Н.Й. Вапцаров“ са получени няколко групи машини (генератор – двигател), набавят се уреди и машини за изграждането и пускането в действие на лаборатории по електрически машини и електрически апарати в преустроения за целта физкултурен салон на тогавашния ВИНС „Д. Благоев“ (сега Икономически университет). Известна помощ в организирането на лабораториите оказва доц. инж. Й. Цанков от ВМЕИ - гр. София, който е и хоноруван преподавател към катедрата по дисциплината „Електрически машини“. От 12 април 1965 г. съставът на катедрата се увеличава с още един асистент по електрически машини – инж. Иван Керчев Иванов, работил до тогава в ТЕЦ „Янко Костов“. През този период лекциите по електрически машини на студентите от специалност електрически машини чете доц. Цанков, а на студентите от специалности Далекосъобщителна техника и Радиотехника – инж. Н. Тодоровски, упражненията – семинарни и лабораторни водят инж. Н. Тодоровски и инж. И. Керчев.

Учебната 1965/1966 година е характерна със значително увеличаване на числения състав на катедрата – назначени са:

- на 13 септември 1965 г. - инж. Стоян Димитров Пелтеков (сега доцент) – асистент по „Микромашини за автоматиката“;
- на 18 септември 1965 г. – инж. Боян Бангиев – техник към катедрата;
- на 20 септември 1965 г. - инж. Христо Любенов Патев (сега доцент) – асистент по „Обща електротехника“;
- на 02 октомври 1965 г. - инж. Димитър Иванов Димитров (сега професор) – асистент по „Основи на електроапаратостроенето“.

Основна задача, която стои пред катедрата през този период, е осигуряване на специалната подготовка на студентите от специалност „ЕМА“. Оборудването на лабораториите и създаването на първите опитни постановки е изключителна заслуга на инж. Кръстьо Атанасов, доц. д-р инж. Никола Тодоровски, м.с.н.а. Никола Иванов, проф. д.т.н. инж. Димитър Димитров, инж. Боян Бангиев, гл. ас. инж. Иван Керчев, доц. д-р инж. Стоян Пелтеков.

Научноизследователската работа за този период прохода с една разработка на инж. Н. Тодоровски публикувана в първия Годишник на института.

На 15 октомври 1966 г. в катедрата е назначен първият хабилитиран преподавател - д-р инж. Дончо Стефанов Дончев, като преподавател по „Електрически машини”. По същото време доц. Н. Тодоровски е преподавател по дисциплината „Проектиране на електрически машини”. През 1966 г. пристигат първите пратки електрически машини от тогавашния СССР по заявка на катедрата от 1964 г., с които са били оборудвани лабораториите в новостроящите се сгради.

От 1967 г. ръководител на катедрата е проф. д-тн инж. Петър Рашков Пенчев. През 1967 г. численият състав на катедрата продължава да се увеличава. Назначени са :

- на 01 февруари 1967г. – инж. Светослав Колев (по-късно професор)– преподавател по „Електрозадвижване”;
- на 01 март 1967 г. – инж. Пенка Цветанова Ралчева (сега доцент) – асистент по „Обща електротехника”;
- на 09 март 1967 г. – инж. Янко Младенов Божинов (сега доцент) – асистент по „Електрически машини”.
- през март 1967 г. – д-р инж. Марин Йорданов Маринов (сега професор) – преподавател по „Електрообзавеждане на кораба”.

През 1968 г. се дипломира първият випуск на специалност „ЕМА”, наброяващ 41 електроинженери. Сред тях са инж. Христо Раев и инж. Неделчо Неделчев, които по-късно постъпват в катедрата като преподаватели. Наред с това се обръща сериозно внимание на научноизследователската работа на преподавателите в катедрата, като някои от тях участват активно в приложни разработки, свързани с дейността на промишлени предприятия в района и страната.

С влизането в експлоатация на новата сграда на Електротехническият факултет на ВМЕИ след 1968 година започва нов етап в развитието на катедрата. Оформя се силен и бързо разрастващ се колектив, който бележи високи успехи и осигурява развитието на богатата материална база.

През януари 1969 г. в катедрата е зачислен в свободна докторантура първият докторант към катедрата – инж. Никола Тодоровски. През 1969 г. в катедрата е защитена първата дисертация за получаване на научна степен доктор на техническите науки на проф. Петър Р. Пенчев, на тема „Върху разсейването в трансформаторите”.

През 1968/1969 г. се организират лабораториите по: „Електрически машини”; „Основи на електроапаратостроенето” и „Безконтактни електрически апарати”. През учебната 1970/1971 година, в лабораторията по „Обща и приложна електротехника” се монтират машинните групи, основно оборудвана е и лабораторията по „Техника на високите напрежения”. Лабораторията по „Електротермия” се изгражда през 1971/1972 година.

Увеличаването на преподавателския състав на катедрата продължава в следния ред:

- □през ноември 1968 г. – инж. Александър Иванов Бешевлиев (по-късно доцент) – асистент по „Безконтактни електрически апарати”;
- □през октомври 1969 г. – инж. Георги Петков Ушев (по-късно доцент) – асистент по „Техника на високите напрежения”;
- през октомври 1969 г. инж. Вестимир Величков Иванов (сега гл. ас.)– назначен първоначално като инженер по НИС, а от 1 април 1972 г. като асистент по „Електромеханични преобразуватели” (ЕМП);
- през ноември 1970 г. – инж. Стефан Недялков Терзиев (сега професор) –назначен първоначално като стажант-асистент, а от септември 1971 г. – като редовен асистент по „Електрически машини и апарати специален курс”;
- □през февруари 1971 г. – инж. Христо Петров Раев (сега доцент) – постъпва като редовен докторант на проф. д-тн. инж. Дончо Стефанов Дончев, а от 1 април 1972 г. е избран за асистент по „Електромеханични преобразуватели” (ЕМП);
- през юли 1970 г. инж. Николай Димитров Пантев (по-късно професор) –асистент по „Основи на техническата кибернетика”;
- □през септември 1970 г. – инж. Тотю Екимов Цанков – преподавател по дисциплините „Моделиране и автоматизация на инженерно-управленческия труд“ (МАИУТ) и „Ергономия”.

Лекциите по дисциплината „Техника на високите напрежения” от 1967 до 1969 година чете доц. Димитър Нанов. През 1968 г. той е избран за зам. декан по НИР. Успоредно с

научноизследователската и образователна дейност преподаватели и изявени студенти от катедрата взимат активно участие в културния и обществен живот.

В периода от края на 1968 г. до 1972 г. към катедрата работи като химик инж. Стоян Гишин. Научните му разработки са относно магнитно обработване на втечнени разтвори. В началото на 1972 г. е зачислен в свободна докторантура.

През 1971 г. във връзка със създаването на катедра „Автоматизация на производството” от състава на катедрата излизат доц. к.т.н. инж. Светослав Колев, инж. Тотю Цанков, инж. Николай Пантев и техника Боян Бангиев, а през 1972 г. по повод създаването на катедра „Електроснабдяване и електрообзавеждане” от катедрата излизат доц. д-р инж. Марин Маринов и старши преподавател инж. Иван Керчев.

Учебната 1972/1973 година е характерна с чувствително увеличение на числения състав на катедрата. Назначени са:

- □през 1 юли 1972 г. – инж. Неделчо Друмев Неделчев (сега доктор) – асистент по „Електромеханични преобразуватели” (ЕМП);
- □през юли 1972 г. – инж. Йордан Димитров Йорданов (сега доцент) – асистент по ЕМП;
- □през ноември 1972 г. - инж. Сава Иванов Контров (сега професор) – асистент по „Електротермия”;
- □през ноември 1972 г. - инж. Алексей Илиев Кулев (сега доцент) – асистент по ЕМП;
- през октомври 1972 г. – инж. Пламен Василев Пашев (сега гл. ас.) – асистент по „Електронни елементи на управлението”
- от 16 февруари 1972 г. – инж. Любомир Василев Димитров (сега доцент) – назначен като редовен докторант по електрически машини, с ръководител доц.к.т.н.инж. Дончо Стефанов Дончев, а от 01 януари 1973 г. назначен като асистент по ЕМП;
- □през юни 1973 г. – инж. Георги Венцеславов Масларов (сега доцент) – асистент по ЕМП;

От летния семестър на учебната 1970/1971 година студентите от I курс, специалност „Електрически машини и апарати” започват обучение по нов учебен план, основните положения на който са залегнали в програмата за провеждане на експеримент по нова система на обучение на студентите. Основните моменти на тази система са: съкратен срок на обучение, непрекъснат системен експресен контрол върху работата на студентите в и извън университета, въвеждане на учебно изследователска работа и др. Доц. к.т.н. инж. Д. Димитров, а по-късно и гл. ас. инж. Я. Божинов (сега доцент) отговарят за провеждането на експеримента. Към катедрата, по въпроси отнасящи се до експеримента, на длъжност икономист работи Ценка Бораджиева (до 1 юли 1973 г.). Обучението на студентите по експерименталната програма продължава до учебната 1976/1977 година.

През следващите години в катедрата постъпват:

- през юни 1975 г. – инж. Атанас Колев Иванов (сега доцент) - асистент по „Електрически машини”.
- през декември 1975 г. - инж. Христофор Петков Тахрилов (сега доцент) -асистент по ЕМП;
- през юли 1976 г. – инж. Иван Христов Томов (по-късно гл.ас.) - асистент по „Специален курс електрически апарати”;
- през юли 1976 г. - инж. Пенко Димитров Михайлов (сега гл. ас.) – асистент по ЕМП;
- през февруари 1977 г. - инж. Гочо Дойчев Карагьозов (сега доцент) - асистент по „Безконтактни електрически апарати”;
- през май 1977 г. – инж. Марин Георгиев Панайотов (сега доцент) – асистент по „Електрически машини”.

Разрастването на научноизследователската дейност в катедрата довежда до създаването през 1977 г. на Проблемна научно-изследователска лаборатория (ПНИЛ) по специални електрически машини и апарати с производствен участък. Това е първата лаборатория с производствен участък в Република България. Производствената дейност на ПНИЛ по специални електрически машини е организирана на базата на Постановление №5 на МС от 1978 г. за производствена дейност във ВУЗ, със силите на студентите от университета, щатен инженерно-технически персонал,

преподаватели и научни сътрудници от катедра „ЕТЕТ“. През 1977 г. е назначен първия научен сътрудник – инж. Костадин Радев Костадинов.

В лабораторията се разработват и проектират специални електрически машини. Произвеждат се опитни образци и единични серии от тях. Правят се изпитания на пробната серия и се преминава към редовно производство. В ПНИЛ се реализират студентите.

В тези години научноизследователската дейност на колектива на катедрата се води в две основни направления: електрически машини – с ръководител проф. дтн. инж. Дончо Ст. Дончев и електрически апарати – с ръководител проф. дтн. инж. Димитър И. Димитров, които включват следната проблематика: специални електрически машини, диагностика и надеждност на ел. машини и апарати, системи за управление, нови и авангардни технологии в производството на електрически машини и апарати, системи за автоматизирано проектиране на електрически машини, високоволтова апаратура, апарати за захранване на оптикоелектронна апаратура, електротермия и електротехнологии. Разработени са също специални машини на 400 Hz за радарни антени, електронни регулатори за управление на двигатели по скорост, двуколекторна машина за военното министерство и др.

През най-силния период от дейността на лабораторията (80-те години) общият числен състав на катедрата с лабораторията наброява над 35 преподаватели, специалисти и помощно технически персонал (ППП).

Щатният научен състав на лабораторията към 1989 г. се състои от: ст. н.с. к.т.н. инж. Юлий Стафунски, ст. н.с. к.т.н. инж. Велчо Маринов, н.с. к.т.н. инж. Любомир Ангелов, н.с. инж. Христо Николов, н.с. инж. Анчо Трифонов и н.с. инж. Трифон Гатев.

С настъпилите промени в общественоекономическия живот в страната след 1989 г. и намаляването на инвестиционните възможности на традиционните потребители, обемът на научноизследователската дейност на ПНИЛ рязко се съкращава, но лабораторията продължава да работи до 2001 година, когато се трансформира в основно звено на Високо Технологичния Парк при ТУ – Варна. След трансформацията лабораторията е преименувана в Научно-производствена лаборатория (НПЛ).

Управител на Високо Технологичния Парк (ВТП) от създаването му през 2001 г. до май 2012 г. е доц. д-р инж. Юлий М. Стафунски. Под негово ръководство, в периода 2008-2012 г. са реализирани редица научно-приложни разработки.

Численият състав на катедра „ЕМА“ постепенно се увеличава и ако в началото е стартирала с 2 души, през 1968 г. е наброявала 14 души, то по-късно през 1980-те години – над 25 души, а с ПНИЛ близо 40 души.

Съгласно експеримент, започнал през 1986 г. катедрата се разделя на две учебно-научни направления: „Електрически машини“ с ръководител проф. Дончев и „Нови технологии и електрически апарати“ с ръководител проф. Димитров в рамките на Институт по електротехника в структурата на университета.

През 1992 г. в резултат на възходящото развитие на катедрата и в опит да се отговори на модерните тенденции в развитието на техниката, при осъществявания от нея учебен процес и научно-изследователската работа, стартира обучение по нова широкопрофилна специалност "Електротехника и електротехнологии". В следствие това налага и промяна на наименованието на катедрата.

През 1994 г. катедрата става координатор на международен проект по линията на програма PHARE - TEMPUS JER S 07258-94 „Европейски център „ЕНЕРГИЯ – ПРИРОДА - БАЛКАН“. Главен координатор на проекта е Европейската асоциация по слънчева енергия и ВЕИ – Евросолар, а чуждестранни партньори са университети и фирми от Германия, Дания, Швеция и Гърция. Сформиран е работен колектив, в който са включени преподаватели от катедри „Топлотехника и управление“, „Хидродинамика“, „Автоматизация на производството“ и „Радиотехника“. Последните провеждат и сега научни изследвания в областта на слънчевата енергия, енергията на вълните, екологията и др.

През 1997 г. към катедрата се създава „Европейски междууниверситетски център „Енергия-Природа-Балкан“ с ръководител гл. ас. инж. Венелин Георгиев Павлов. Центърът прераства през 2008 г. в общоуниверситетска лаборатория по „Нови енергийни източници“. Всяка година се

организира международна лятна школа „Енергия на настоящето и бъдещето. Импулс - Варна” за обучение в областта на ВЕИ.

В началото на академичната 1997/1998 г. в учебния план на спец. „Електротехника“ за пръв път се включва обучение по учебен модул „Възобновяеми енергийни източници“ (ВЕИ) в България. Научното направление ВЕИ възниква в резултат на участието на катедрата в различни европейски образователни програми – Комет, Темпус, както и на дългогодишното сътрудничество с колеги от Германия и Дания.

Признание за работата, извършена от катедрения колектив, е първата успешна акредитация на инженерна специалност в страната през 1997 година - с решение на Националната Агенция по Акредитация се дава право да обучава студенти и да дава квалификационни степени БАКАЛАВЪР и МАГИСТЪР на успешно завършилите електроинженери. От 1997 г. до 2012 г. катедрата винаги се е акредитирала с много висока (максимална) оценка по всички развити от нея направления – „Електрически машини”, „Електрически апарати” и „Електротехнологии”.

През 2003 г. Европейският университетски център (УЕЦ) „Енергия – Природа - Балкан” участва в проект SOLTRAIN по програма ALTENER на ЕС, свързан с провеждането на образователни курсове по фотоволтаично преобразуване на слънчевата енергия.

При втората акредитация на специалността през 2004 г. направлението по ВЕИ е утвърдено отново, при което Президентът на ЕВРОСОЛАР д-р Херман Шеер казва: „...стана възможно в ТУ-Варна да се открие първата европейска специализация по възобновяеми енергийни източници“. Първият випуск в образователно квалификационна степен „бакалавър“ завършва през 2003 г. Учебният модул ВЕИ се развива успешно благодарение на изключителната работа на гл. ас. инж. Венелин Павлов, доц. д-р инж. Янко Божинов, доц. д-р инж. Христофор Тахрилов, доц. д-р инж. Илия Хаджидимов и други.

През 2009/2010 година стартира ОКС „Магистър“ по програма Електротехника/В Е И за студенти завършили технически науки, а през учебната 2011/2012 г. стартира обучение по същата програма за студенти завършили нетехнически науки.

През учебната 2012/2013 г. за първи път в България стартира обучение по специалност ВЕИ за ОКС „Бакалавър”.

Катедрата е акредитирана през 2013 г. с две докторски програми – традиционната „Електрически машини и апарати” и новата „Електротехнологии и нанотехнологии в електротехниката“, която е единствена в България и по която се обучават първите двама докторанти.

И днес катедра ЕТЕТ развива широка и разнообразна научно-изследователска работа. Общо в катедрата, от началото на нейното създаване, са защитени над 35 докторски дисертации и 4 за доктори на техническите науки. Научната продукция е представена на международни научни форуми в Германия, Унгария, Швейцария, САЩ, Австрия, Полша, Чехия, Гърция, Белгия, Русия, Италия, Япония.

Катедра "Електротехника и електротехнологии" е инициатор и основател през 1975 г. на „Международна научна конференция по електрически машини, задвижвания и енергийни системи” ЕЛМА, която се проведе за тринадесети път през октомври 2011 г. в ТУ-Варна.

Първата инициатива за провеждане на празник на ТУ - Варна също произтича от катедрата през 1968 г. Разработена е цялостна програма за едноседмичен празник, в който са включени студентска научна сесия, изложба на техническото и научно творчество на студентите, художествена самодейност, спортни мероприятия, вечер на специалността, студентски бал в Двореца на културата и спорта. Големият интерес към мероприятията довежда до традиционно провеждане на този празник и разширяването му в градски мащаб - примерът даден от катедрата е бил последван от другите ВУЗ-ове във Варна. И до днес се провежда Студентската научна сесия.

Доказателство за многобройните постижения на научно-изследователския колектив на катедра „ЕТЕТ“ са многобройните авторски свидетелства, патенти и научни разработки внедрени в реални производства в страната и чужбина. Техният брой е над 200.

Значителна работа е провеждана по отношение на формирането на научен подход при решаване на различни задачи, което създава предпоставки за използване на обучаваните студенти като източник на кадри за попълване и разширяване на катедрата. Поради това както в миналото,

така и в настоящия момент основната част от преподавателския състав е формирана от бивши студенти - възпитаници на катедрата.

Трима от членовете на катедрата са били ректори на ТУ-Варна - проф. д.т.н. инж. П. Пенчев, проф. д.т.н. инж. Д. Дончев и проф. д.т.н. инж. Д. Димитров. Зам. ректори на университета са били доц. д-р инж. Н. Тодоровски и доц. д-р инж. Хр. Патев, а понастоящем зам. ректор УР е доц. д-р инж. М. Маринова. Декани на Електротехническия факултет са били проф. д.т.н. инж. Д. Димитров, проф. д.т.н. инж. С. Контров, проф. д-р инж. М. Маринов, доц. д-р инж. Л. Димитров, доц. д-р инж. М. Маринова. Изявени преподаватели от катедра ЕМА са били ръководители на други катедри в университета: проф. д.т.н. инж. Д. Дончев на катедра "Радиотехника", проф. д.т.н. инж. Д. Димитров на катедра "Електроенергетика", доц. д-р инж. Н. Тодоровски и доц. д-р инж. П. Ралчева (в различни периоди) на катедра "Теоретична и измервателна електротехника", доц. д-р инж. Я. Божинов на катедра "Физика", доц. д-р инж. Л. Димитров на катедра „Електроснабдяване и електрообзавеждане”.

Катедра "Електротехника и електротехнологии" е била база и е оказала съдействие за създаване и развитие на други катедри в ТУ – Варна като "Електроснабдяване и електрообзавеждане", „Електроенергетика” и „Автоматизация на производството”.

Съществена заслуга за развитието на катедрата имат нейните ръководители:

- Доц. д-р. инж. Никола Тодоровски - от 1964 до 1967 г.;
- Проф. д.т.н. инж. Петър Пенчев - от 1967 до 1972 г.;
- Проф. д.т.н. инж. Дончо Ст. Дончев - от 1972 до 1990 г.;
- Доц. д-р инж. Христо Раев - от 1990 до 1993 г.;
- Доц. д-р инж. Любомир Димитров - 1993 до 1997 г.
- Проф. д.т.н. инж. Сава Контров - от 1997 до 2009 г.
- Доц. д-р инж. Атанас Колев Иванов – от 2009 до 2011 г.
- Доц. д-р инж. Бохос Апрахамян – от края на 2011 г.

Проф. д.т.н. инж. Д. Дончев е избран за почетен ръководител на катедрата - посмъртно. Поставена е паметна плоча на входа на територията на катедрата. Проф. д.т.н. инж. Д. Дончев е бил и зам. министър на образованието.

Четирима от почетните професори на ТУ – Варна са от катедра "Електротехника и електротехнологии". Това са проф. д.т.н. инж. Петър Пенчев, проф. д.т.н. инж. Дончо Дончев, проф. д.т.н. инж. Сава Контров и доц. д-р инж. Христофор Тахрилов.

Колективът на катедра "Електротехника и електротехнологии" винаги се е отличавал с нестандартен подход при решаване на възникващите пред него проблеми независимо от техния характер. В процеса на развитие и усъвършенстване на учебния процес е експериментирано провеждането на текущ контрол с освобождаване от изпит, предсрочно завършване на отлични студенти, модел на ускорено завършване в съкратени срокове на специалността, примерна система за оценка и акредитация, подготовка на система за самоконтрол и контрол на качеството на обучение на студентите и т.н.

Съвременните условия и тенденциите във висшето образование създават предпоставки за по-универсално обучение, за по-комплексен подход и гъвкавост на структурата на образователния процес.

Представящите се възможности за обучение на студентите са добра основа за бъдещото развитие на катедрата, което е свързано с непрекъснато обновяване и модернизиране на лабораторната материална база и начина на преподаване, подобряване практическото обучение на студентите, масово приложение на компютърната техника в учебния процес.

Днес катедра "Електротехника и електротехнологии" има за свое призвание разпространението на знания, извършването на фундаментални и приложни научни изследвания и внедряването на иновации в практиката, с което способства за изграждането на висококвалифицирани специалисти.

ЛАБОРАТОРНА БАЗА НА КАТЕДРА “ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ЕЛЕКТРОТЕХНОЛОГИИ”

Лабораторната база на катедра „Електротехника и електротехнологии” в днешни дни включва лаборатории по:

718 Е Електрически машини.

715 Е Електротермични устройства и електродомакински уреди за бита.

716 Е Възобновяеми енергийни източници – слънчева енергетика.

717 Е Електротехнологии.

719 Е Електрически апарати високо напрежение.

830 Е Електрически апарати АВВ.

832 Е Електронни апарати.

102 УПБ Електротермични устройства.

240 УПБ Научно-производствена лаборатория по специални електрически машини.
Технология на електромеханични устройства.

514, 514а НУК Възобновяеми източници на енергия.

Лаборатория 718 Е “Електрически машини”

Лаборатория “Електрически машини” е създадена през 1964-65 г. на територията на ВИНС - Варна.

През 1967-1968 г. материалната й база е изградена на територията на Електротехническият факултет на ТУ - Варна.

В рамките на лабораторията са обособени три участъка - машинна зала, зала за лабораторни упражнения по електрически машини и зала за научно-изследователски изпитвания.

В машинната зала са разположени токоизточниците за захранване на лабораторията и са обособени четири работни места, включващи струг, бормашина и други в помощ на дипломантите.

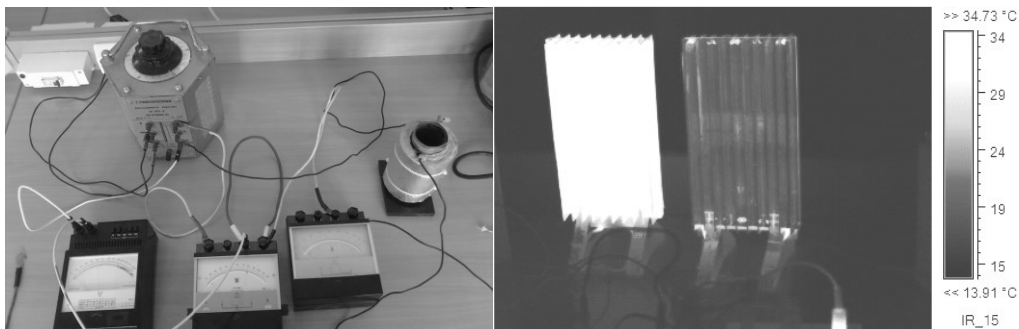
В залата за лабораторни упражнения са поместени 20 лабораторни маси с разположени до тях 40, купирани по двойки, различни електрически машини. Освен тях лабораторията разполага и с над 20 броя подвижни лабораторни постановки, изградени на базата на електрическите микромашини. Могат да се провеждат над 75 различни лабораторни упражнения (ЛУ) по електрически машини, свързани с обучението на студентите от специалност ЕТ, а така също и на студенти от почти всички специалности на ТУ - Варна.

В залата за научно-изследователски изпитвания са разположени четири електромашинни динамометри (Пенделмашини) с мощност от 2,5 до 63 kW и стенд за изпитване на електрически микромашини.

В лабораторията се осъществява учебен процес по дисциплините: Електрически машини I-ва част, Електрически машини II-ра част, Електрически машини III-та част, Електромеханични устройства, Електромеханични системи, Електрически микромашини, Учебна практика.

Лаборатория 715 Е

“Електротермични устройства и електродомакински уреди за бита”

Лабораторията е снабдена с необходимото оборудване за провеждане на обучение на студентите в областта на електротермичните процеси и устройства и електродомакинските уреди за бита:

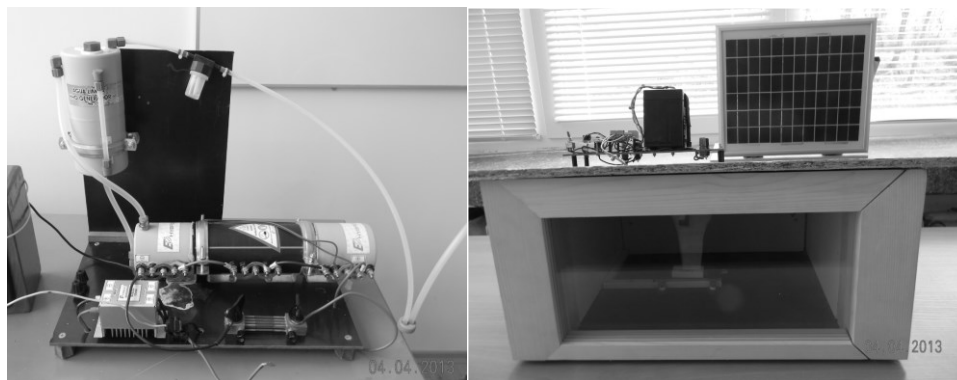
- детайли, възли и образци на електрически пещи, електротермични съоръжения и уреди за бита от основните заводи и производители в България: Елпром - Варна, Елпром - Балчик;
- макет на канална индукционна пещ;
- стенд за изследване на битови нагревателни електроуреди;
- стенд за електрохимична обработка на металите;
- стенд за анодномеханично рязане на метали.

Лабораторията осигурява учебен процес по дисциплините: „Топлинни процеси в електротехниката“, „Електротехнологични устройства за екологични цели“, „Битови уреди“ и др.

В лабораторията се провеждат научни изследвания в областта на електротермията и електротехнологията.

Лаборатория 716 Е

“Възобновяеми енергийни източници – слънчева енергетика ”

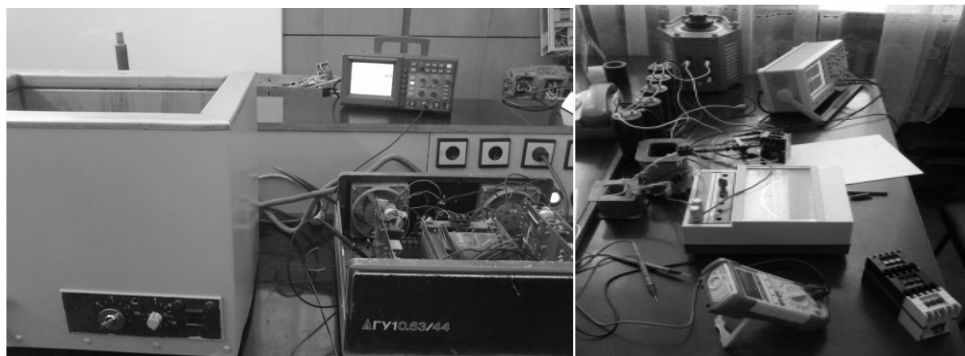
Лабораторията се изгражда през 1987 г. като лаборатория по „Безконтактни електрически апарати“ – 716Е и „Електрически апарати“ – 716а. В нея първоначално се провежда учебен процес по дисциплините: “Безконтактни електрически апарати”, “Електронна и микропроцесорна техника”, “Преобразователна техника”, “Релейни апарати”, “Електрически апарати” за специалност “Електроенергетика и електрообзавеждане”.

През 2011-12 г. материалната й база е напълно обновена и се преустройва в лаборатория по „Възобновяеми енергийни източници – слънчева енергетика“.

В лабораторията се провежда изследователска и учебна дейност, свързана с изследване на PV модули, произведени по различни технологии.

Лабораторията осигурява учебен процес по дисциплините: „Слънчева енергетика“, „Възобновяеми енергийни източници – основен курс“ и „Ветрова енергетика“.

Лаборатория 717 Е **“Електротехнологии ”**

Лабораторията е създадена през 1972 г. и в нея първоначално се провежда се учебен процес в областта на изследване, проектиране и разработване на аналогови и дискретни елементи и системи за електрическо управление и контрол.

През 2012-13 г. материалната ѝ база е напълно обновена и се преустройва в лаборатория по „Електротехнологии“.

Оборудвана е със следните стендове за изследвания:

- стенд за електростатично нанасяне на пластмасови покрития;
- озонатори за екологични цели;
- стенд за вакуумно нанасяне на покрития;
- стенд за ултразвуково почистване;
- стенд за електроерозийно обработване на метали;
- стенд за изследване на електрохидравличния ефект
- стенд за електромагнитна обработка на флуиди;
- стенд за намагнитване на устройства и детайли и др.

В лабораторията се провежда учебен процес по дисциплините “Електротехнологии” и „Електротехнологични устройства за екологични цели“, а също така осигурява научноизследователската работа на дипломанти и докторанти, работещи в областта на нанотехнологиите.

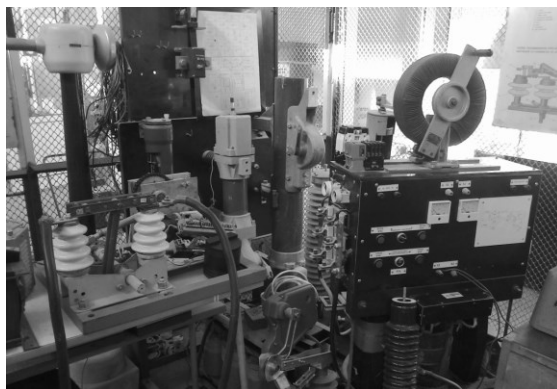
Лаборатория 701 Е **Компютърна зала**

Залата е оборудвана с компютърни конфигурации за провеждане на курсово проектиране със студентите, научно-изследователска работа на студенти, аспиранти и преподаватели. Осигурен е достъп до Интернет.

Допълнително залата е оборудвана за провеждане на научни конференции и семинари.

Лаборатория 719 Е **“Електрически апарати високо напрежение”**

Създадена е през 1986 г. В нея се провежда учебен процес по дисциплините “Електрически апарати високо напрежение” и “Проектиране на апарати високо напрежение”. На територията на посочената лаборатория е изграден съвременен синтетичен контур на база високоволтова секционирана кондензаторна батерия (5 kV), вакуумни прекъсвачи до 10 kV, разединители с дистанционно моторно ел. задвижване, измервателни трансформатори, силнотоква въздушна индуктивност с изводи и безиндуктивен измервателен шунт. Това позволява учебна и изследователска дейност в областта на:

- изпитване на високоволтови апарати, устройства и уредби;
- силови кабели и елементи на високоволтовите уредби;
- технологични процеси, свързани с импулсни електрически и магнитни полета и др.

Лаборатория 830 Е **“Електрически апарати АВВ”**

Лабораторията е изградена през 1968 г. В нея първоначално се провежда учебен процес по дисциплината “Комутационни апарати ниско напрежение”.

През 2010 г. лабораторията е напълно ремонтирана и обновена с електрически апарати дарение от фирма АВВ България. В лабораторията се осъществява учебен процес по дисциплините: Електрически апарати I-ва част, Електрически апарати II-ра част, а също така и научно-изследователска работа на дипломанти и докторанти в областта на:

- изследване на магнитни вериги, статични и динамични характеристики на електромагнитни механизми;
- изследвания на контактни съединения, контактори и неутрални релета;
- характеристики на електрически дъги;
- изследване на и релейни схеми за управление на електрически двигатели;
- синтетичен контур за изследване на предпазители;
- защиты в комутационните апарати за ниско напрежение: термична защита, максималнотоква защита, дефектнотоква защиты, асиметрия в захранващото напрежение.

Лаборатория 832 Е “Електронни апарати”

Лабораторията е изградена през 1969 год. Предназначена е за провеждане на учебен процес по дисциплините: “Електрически апарати” и “Електромеханични изпълнителни устройства”. През 2010 г. е преустроена и обновена с нови електронни апарати.

Провежда се изследване на електронни устройства с приложение на импулсни преобразуватели за управление на електрически машини, регулиращи трансформатори, стабилизатори и други.

В лабораторията се извършва учебно научно-изследователска дейност по приложение на магнитно управляеми контакти с цел синхронизирано изключване, ПРА за луминисцентни лампи, захранващи източници за газови лазери, полупроводникови регулатори за ел. машини, и много други съвременни електронни апарати.

Лаборатория 202 Е Компютърна зала

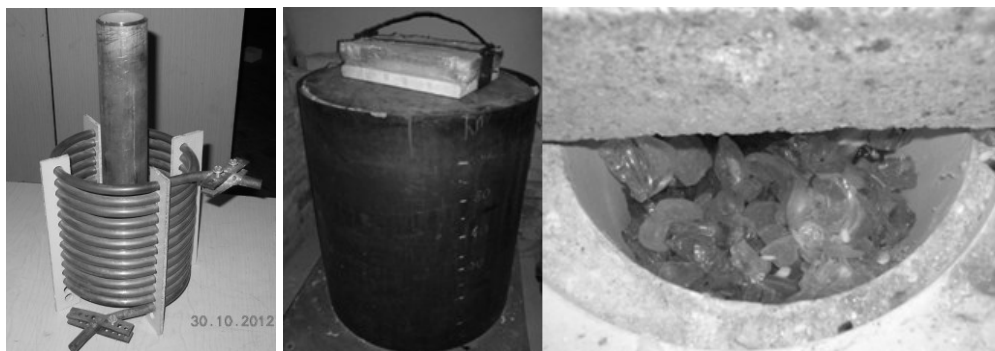

Лабораторията е създадена през 1992 г. за обучение на студентите от специалност “Електротехнологии” по дисциплината „Моделиране на електротехнически устройства“.

Лабораторията се използва за водене на лекции и за провеждане на практическо обучение на студентите по посочените дисциплини. Лабораторията е снабдена със съвременни производствени образци на битови електродомакински уреди, както и на елементи и възли на електромеханични и електротермични уреди за бита.

Лабораторията е предназначена и за провеждане на курсови и дипломни проекти.

Лаборатория 102 УПБ “Електротермични устройства”

Лабораторията е снабдена с необходимото обзавеждане за провеждане на обучение на студентите в областта на електротехнологията и електротермията, като:

- детайли, възли и образци на електротехнологични устройства и съоръжения и електрически пещи от основните заводи - производители в България - Елпром-Варна, Елпром-Балчик, КАВН-Добрич и други;
- стенд за индукционно загряване с промишлена честота;
- електрически пещи за изследване на процесите в тях;
- стенд с регулируемо високо напрежение до 40 kV за електротехнологични цели.

Лабораторията се използва за практическо обучение на студентите по дисциплините: “Електротехнология”, “Електротермия”, “Електротехнологични устройства за екологията”, “Контрол и надеждност на електротехнологичните процеси и устройства” и “Специални електродъгови устройства за технологията”.

В лабораторията се провеждат научни изследвания в областта на електротехнологията и електротермията. Има компютърни системи, които осигуряват учебния процес и научните изследвания.

Лаборатория 514 - НУК “Възобновяеми енергийни източници”

Лабораторията е създадена по линията на програма PHARE, проект TEMPUS JEP S 97258-94 - УЕЦ “ЕНЕРГИЯ - ПРИРОДА - БАЛКАН”. Лабораторията е открита през 1997 г. и е снабдена с оборудване, необходимо за практическо обучение на студентите в областта на възобновяемите енергийни източници (ВЕИ), като част от съоръженията са разположени в открит учебен полигон:

- Фотоволтаични установки за преобразуване на слънчевата енергия в електричество с мощност 420 W и 700 W.
- Хибридна система за преобразуване на слънчева и ветрова енергия.
- Съоръжения за преобразуване на слънчевата енергия в топлина.
- Лабораторна постановка за разлагане на водата със слънчева енергия.
- Двигател “Стирлинг”.

- Слънчеви фотоволтаични модули 50W и 70W.
- Стенд за аеродинамични изследвания.
- Апаратура за изследване параметрите на слънцето, вятъра и други ВЕИ.
- Макети, демонстрационни табла, видеотехника и др.

В лабораторията се разработват дипломни проекти и се провеждат научни изследвания в областта на ВЕИ.

Лаборатория 240 УПБ **“Технология на електромеханични устройства”**

Лабораторията е изградена през 1974 г. с механичен участък в учебно-производствената база на ТУ-Варна, като през 1979 г. част от материалната база е преместена в зала 701Е и функционира като лаборатория по ТЕМА. От 1998 г. лабораторията е отново в 240 УПБ, като се използва за практическо обучение по учебните дисциплини ТЕМУ и РЕМА. Лабораторията е със следното оборудване:

- детайли, възли и образци на електрически машини и апарати от производители като “Спарки-Елтос”- Ловеч, “ЕЛМА” - Троян, “ЗАЕ” - Пловдив, “Елпром” - Тетевен, “Костов” - София, КЕА - Пловдив и др.
- стенд за изпитване на котвени намотки;
- стенд за изпитване на роторни възли;
- стенд за изпитване на намотки на ЕА;
- технологични съоръжения - щанци, шаблони, приспособления и др.;
- макети на различни ЕМУ и др.

В лабораторията се провеждат курсови работи и проекти, подготвят се дипломни проекти, както и научни изследвания в областта на контрола и управлението на технологични процеси за производство на ЕМУ.

СЪСТАВ НА КАТЕДРА „ЕТЕТ” ОТ СЪЗДАВАНЕТО ѝ КАТО „ЕМА” ПРЕЗ 1963 Г. ДО 2013 Г.

Доц. д-р. инж. Никола Иванов Тодоровски	Роден на 8 май 1934 г. в Ботевград. Завършва седно гимназиално образование в родния си град през 1952 г. Същата година е студент по специалност „Електрически машини и апарати” при бившата държавна политехника гр София. През 1958 г. се дипломира и от 2 април същата година започва работа в „Елпром” гр. Троян, като технолог. Там е на работа до 1 септември 1964 г., като последователно заема длъжностите: ръководител технологично бюро и главен технолог. От 1 септември 1964 г. постъпва на работа във ВМЕИ - Варна като асистент по „Електрически машини”. През 1966 г. е на шестмесечна специализация във ВМЕИ - гр.Москва. Същата година става преподавател по „Проектиране на електрически машини”, а през 1967 г. – старши преподавател. От януари 1969 г. започва да работи върху дисертационна тема по пътя на свободната докторантура. Научните разработки са в областта на технология на производството на електрически машини. Основоположник на кръжок по електрически машини към катедрата. На 8 февруари 1972 г. защитава дисертация на тема „Влияние на статичния ексцентрицитет върху характеристиките на трифазен асинхронен двигател”.
Инж. Кръстьо Николов Атанасов	Назначен на 19 септември 1963 г. в катедра ЕМА като техник електро-механик. Инженер Кръстьо Николов се откроява с изключителен принос към създаването на материално-техническата и лабораторна база на катедрата. Преди това е работил като техник към катедра „Физика и химия”.
Гл. ас. инж. Иван Керчев Иванов (1932г.–2007г.)	Роден на 4 май 1932 г. в с. Посабина, Търговишко. Средното си образование завършва в гр. Попово. Във ВМЕИ-София учи от 1953 г. и завършва висше образование по специалност „Електрически централи, мрежи и системи”. От 1958 г. е на работа, по разпределение, в „Електроснабдяване“ – Варна, като старши инженер по поддържането и ремонта на електропроводи и подстанции високо напрежение. През 1961 г. е преназначен в „Електропроизводство“ – Варна, на длъжност „технически инспектор по експлоатацията и борба с аварияте“. От 1963 г. е главен механик на ТЕЦ „Янко Костов“ към същото предприятие. В катедра ЕМА при ВМЕИ - Варна, работи от 12 април 1965 г., отначало като асистент, а после като старши асистент по „Електрически машини“. Поставя за първи път и води лабораторни и аудиторни упражнения по „Електрически машини”, води и проект по „Проектиране на електрически машини“. От 1970 г. е преподавател, а след това и старши преподавател по „Електрически централи, мрежи и системи“. Чете лекции и води аудиторни упражнения по тази дисциплина, а също и по дисциплината „Техника на безопасност“.

	Научните му разработки са в областта на униполярните електрически машини, осветителните уредби с живачни луминесцентни лампи и електрическите мрежи и системи. По-късно преминава на щат към катедра „Електроенергетика“.
Доц. д-р инж. Стоян Димитров Пелтеков	Роден на 17 май 1936 г. в гр. Лом. Завършва средно образование в гр. Плевен. През 1961 г. завършва висше образование във ВМЕИ-София по специалността „Електрообзавеждане и автоматизация на промишлеността“. След това работи като началник Централна изпитвателна база в завода за микромашини в гр. Ловеч. На 13 септември 1965 г. доц. Пелтеков постъпва на работа в катедра ЕМА, като асистент по „Микромашини за автоматиката“. Чете лекции и води упражнения по „Електрически микромашини“. През 1968 г. е старши асистент, а от 1969 г. – главен асистент. Основоположник на кръжок по микромашини. Защитава кандидатска дисертация на тема „Оптимално проектиране на трифазни асинхронни микродвигатели“ на 20 юни 1980 г. хабилитиран за доцент по ел.микромашини на 12 март 1982 г. Работи в областта на оптималното проектиране на асинхронни микродвигатели, технология и производство на ел.микромашини и електрозаввижвания за общо предназначение и за автоматиката. Чете лекции по „Електрически микромашини“ и „Електромеханични преобразуватели“. Съавтор на учебник по „Електрически микромашини“. Има над 40 публикации. Бил е също и Зам. Декан по Материално-техническа база.
Проф. д.т.н. инж. Людмил Генчев Генов	Роден е на 25 май 1934 год. в гр. Варна. Завършва висше образование в ТУ-София, специалност „Електрически апарати“ и защитава там докторска дисертация. Работи за кратко в катедра ЕМА в края на 60-те и началото на 70-те години. Преподава „Техника на високите напрежения“ и е един от създателите на лабораторията по „Техника на високите напрежения“ в ТУ-Варна. По-късно преминава на работа в ТУ-Габрово. През периода 1975-1988 г. е ръководител на катедра „Основи на електротехниката и електроенергетиката“ на ТУ-Габрово, а по-късно и ректор на университета. Постъпва в ТУ-София като ръководител на катедра „Електротехника“ от 1988 г. до 1991 г. Декан е на Факултет Електроника и Автоматика на ТУ-София в периода 1990-1991 г. След създаването и утвърждаването на филиала на ТУ-София в Пловдив преминава на работа там и е ръководител на филиала от 1992 до 1999 г. Основни области на научната и преподавателската му дейност са: Техника на високите напрежения, Ел.мрежи и системи, Електроенергетика, Теоретични основи на електротехниката и Охрана на труда. Бил е дълги години председател и член на СНС по Електротехника на ВАК до закриването му през 2010 г. Дисертацията му за доктор на науките е свързана с вълновите процеси в намотките на трансформаторите. Автор е на 17 учебника и на над 100 научни публикации. Бил е Председател на Комитета по енергетика – 1991 г., както тогава се е казвало Министерството на енергетиката, с ранг на министър. Член е на управителния съвет на UNIPEDE - International Union of Producers and Distributors of Electrical Energy (1991 г.). Член е на борда на Директорите на НЕК (1993 г.-1995 г.).

**Доц. д-р инж.
Христо
Любенов Патев**

Роден на 14 май 1939 г. в гр. Шумен. Средното си образование получава в родния си град. Завършва висше образование във ВМЕИ - София през 1962 г. по специалността „Електрически централи, мрежи и системи“.

Във ВМЕИ - Варна постъпва на 20 септември 1965 г. като асистент по обща електротехника. По-късно – през 1967 г. е старши асистент, от 1968 г. – преподавател и от 1970 г. – старши преподавател.

В началото на 1968 г. е записан като задочен докторант към катедрата. Работи в областта на електрическите централи и електрически машини. От 1970 г. научните му разработки по изследването на параметрите и характеристиките на многоскоростни асинхронни електрически двигатели с модулация на полето.

През 1971 г. провежда 4 месечна специализация в гр. Москва – Московски енергетически институт в катедра „Електрически машини и апарати“. През 1974 г. е на работа за 1 семестър, като гост-преподавател в катедра „Електрически машини“ при Одеския политехнически институт (ОПИ).

В периода от 1976 г. до 1980 г. е ръководител по съвместната работа на катедра ЕМА при ВМЕИ - Варна и катедра „Електрически машини“ при ОПИ.

Участва в разработването на серия специални електрически двигатели по тематиката на лаборатория по специални електрически машини към катедрата.

През 1985-1986 г. участва в организирането на обучението на студенти по „Експлоатация и ремонт на електрически машини и апарати“.

Научните интереси на доц. Хр. Патев са насочени към разработване и изследване на нови конструкции на електрически машини със специално предназначение.

По-късно доц. Патев преминава на работа в катедра „Теоретична и измервателна електротехника“.

**Проф. д.т.н.
инж. Димитър
Иванов
Димитров**

Роден на 28 март 1938 г. в град Сливен. Там получава средното си образование в реална гимназия. Висшето си образование завършва през 1962 г. във ВМЕИ-София по специалността „Електрически машини и апарати“.

Работи като технолог в електроламповия завод – Сливен, а след това е асистент и преподавател по „Теоретични основи на електротехниката“ във ВНБАУ „Г. Димитров“ – гр. Шумен.

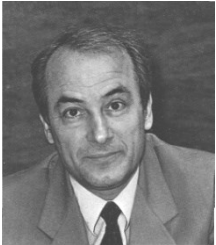
На 02 октомври 1965 г. постъпва на работа в катедра ЕМА като асистент по „Основи на електроапаратостроенето“. Чете лекции и води упражнения по „Безконтактни електрически апарати“.

Научните му разработки са в областта на пусково-регулирущите елементи за луминисцентни лампи, статични преобразуватели за повишена честота, използване на херметизирани контакти в електромагнитните устройства. През 1971 г. става доктор, а през 1972 г. е избран за доцент по „Безконтактни електрически апарати“. През 1982 г. защитава докторска дисертация на тема „Апарати за управление на газоразрядни източници на светлина“. От 1983 е професор по електрически апарати.

Под ръководството на проф. Димитров са защитили докторска дисертация 3 докторанта.

Води лекции по дисциплините „Електрически апарати“ 1 и 2 част, „Електронни устройства в електрически машини и апарати“, „Специален курс електрически апарати“, „Електрически апарати за управление“ и „Електромеханични изпълнителни устройства“.

Автор е на повече от 200 научни публикации и над 30 авторски свидетелства.

	От 1972 г. до 1979 г. е декан на ЕФ, от 1972-ра до 1979 г. - ръководител катедра “Електроенергетика”, а от 1987-ма до 1991 г. е ректор на ВМЕИ - Варна. Член на ВАК от 1987г. до 1991 г. Член на Специализирания научен съвет по „Електротехника“ към ВАК от 1996 г. до година 2009 г.
Проф. д.т.н. инж. Петър Рашков Пенчев (1923 г.–2012 г.)	Проф. Петър Рашков Пенчев е роден на 12 юли 1923 г. в с. Стефан Стамболово – Велико Търновска област. Завършва Държавната политехника – София през 1949 г. Той е първият студент завършил, на 31 декември 1949 г., електроинженерство в България. Същата година става асистент в Държавната политехника. През 1960 г. става доцент в катедра “Електрически апарати”, а през 1966 г. – професор. Защитава докторската си дисертация в Московския енергитичен институт (1973 г.). Проф. Пенчев е дългогодишен ръководител на катедра ЕМА (1967-1972 г.), зам. декан (1960-1962 г.) и декан на Електротехническият факултет (1962-1963 г.; 1966-1967 г.) и зам. ректор на ВМЕИ-София (1975-1978 г.). Апогеят на неговата учебно-преподавателска и административна дейност е през 1967 г., когато е избран за ректор на ВМЕИ – Варна (1967-1972 г.). Бил е и два мандата зам.-ректор. Той е и втория ръководител на катедра „Електрически машини и апарати“ на ВМЕИ – Варна (1967-1972 г.). През април 1978 е назначен за директор - основател на Научно-изследователския институт по проблемите на висшето образование към МОН (1978-1980 г.). Неговата научна и преподавателска работа е главно в областта на електрическите апарати, електротехнологията и физиката. Проф. Пенчев е основоположник на научните направления по електрически апарати и електротехнология в България. Автор е на 18 учебника и монографии и на над 250 научни публикации у нас и в чужбина. Има 80 авторски свидетелства, 10 от които са внедрени, 3 патента в чужбина и т.н. Бил е научен ръководител на 26 успешно защитили доктори. Член е на редколегията на сп. “Електропромишленост и приборостроене”. В знак на признание за своята дейност проф. Петър Пенчев е награждаван с орден “Св.св. Кирил и Методий” – I степен. Заслужил деятел на науката. Получил званието “Доктор хонорис кауза на Технически университет - София” през 2004 г. и почетен професор на ТУ – Варна през 2012г.
Проф. д.т.н. инж. Дончо Стефанов Дончев (1935 г.–1998 г.)	Роден на 11 април 1935 г. в гр. Златица. През 1954 г. завършва Техникум по механоелектротехника в гр. Карлово. След завършване на средното си образование в продължение на две годни работи като електротехник в гр. Перник и гр. Пирдоп. През 1956 г. постъпва като студент във ВМЕИ гр. София, специалност „Електрически машини и апарати“ до 1960 г., като висшето си образование завършва една година предсрочно. През 1961 г. чрез конкурс е избран за асистент по „Електрически машини“ във ВМЕИ-София. През месец октомври 1963 г. става редовен докторант в Политехническият институт - в гр. Харков, Украйна, като успешно защитава дисертационната си работа през 1966 г. и получава научна степен „кандидат на техническите науки“. Същата година постъпва на работа, като преподавател в катедра ЕМА във ВМЕИ - Варна. През месец май 1968 г. е хабилитиран за „доцент“ по „Електрически машини“. Докторска дисертация защитава през 1981 г., а от следващата година е избран за „професор“ по „Електрически машини“. Проф.Дончев заема редица ръководни длъжности:

	• от 1.08.1968 г. до 1.09.1972 г. е Декан на Електротехническия факултет; • от 1.09.1972 г. до 1975 г. е Зам.Ректор по НИР на ТУ-Варна; • от 1981 г. до 1985 г. е Председател на Окръжния съвет за народна просвета гр.Варна и Първи Зам. Председател на Окръжния народен съвет Варна; • от март 1985 г. до септември 1986 г. е Ректор на ТУ-Варна; • от септември 1986 г. до септември 1989 г. е Зам. Министър на Народната просвета на Република България; • бил е ръководител на катедри „Радиотехника“ (1969 г. -1 972 г.) и „Електротехника и електротехнологии“ (1972 г. – 1992 г.); Проф. Дончев е бил дългогодишен член на Специализирания Научен съвет (СНС) по „Електротехника“ при ВАК. Бил е член на комисията за акредитиране на ВУЗ към НАОА, а от месец май 1998 г. е бил и международен експерт по акредитиране на висши учебни заведения. Чел е лекции по основен курс „Електрически машини“, участвал в създаването на учебни планове и програми по различни дисциплини. Под негово ръководство са защитили успешно над 60 дипломанта и 7 докторанта. Автор е на редица учебни пособия. Проф. Дончев е ръководил редица научноизследователски разработки, голяма част от които са с реализиран голям икономически ефект. Резултат на неговата изключително разнообразна и задълбочена научноизследователска, ученопредователска и методична дейност са големия брой публикации у нас и в чужбина – над 150 броя.
Проф. д-р инж. Светослав Николов Колев (1935г. – 1999г.)	Роден във Варна на 20 май 1935 г. През 1953 г. завършва Първа мъжка гимназия в родния си град. Завършва висшето си образование във ВМЕИ-гр.София през 1959 г. по специалността „Електротранспорт“. Работил е последователно в „Транспроект“, като старши проектант и в НИИТ-София като научен сътрудник. През 1965 г. защитава дисертация като редовен докторант в МИНТ – Москва. От месец февруари 1967 г. постъпва като преподавател по „Основи на електрозадвигването“ в катедра „ЕМА“. През 1968 г. е старши преподавател, а от 1970 г. „доцент“. Научните му разработки са в областта на надеждността и автоматизация на електрозадвигването. Заместник ръководител катедра „ЕМА“, а след избора му за доцент е и Зам.Декан на Електротехническия факултет по НИР. През 1969 г. е награден с юбилеен медал. През юни 1970 г. е избран за Зам.ректор по НИР на Института, а от септември 1970 г. му е възложено организирането на катедра „Автоматизация на производството“. От същата дата напуска катедра ЕМА.
Инж. Тодор Георгиев Тодоров	Роден на 22 март 1948 г. в с. Крумово, обл. Варненска. Завършва Техникум по корабостроене и корабоплаване. През 1978 г. завършва специалност „Електрически машини и апарати“ към ВМЕИ-Варна. работи като главен енергетик в АПК –Суворово и ПП“Успех“. На 8 февруари 1970 г. постъпва на работа в катедра „Електрически машини и апарати“ като майстор специалист научна апаратура. В периода от 5 май 1978 г. до 13 декември 1985 г. работи в СДМПБУ-Варна. На 17 декември 1985 г. отново се връща на работа в катедрата като механик.

**Доц.д-р инж.
Пенка
Цветанова
Ралчева**

Родена на 27 март 1938 г. в гр. Горна Оряховица. Завършва средно политехническо училище в града през 1956 г. Получава висше образование във ВМЕИ-София през 1962 г. по специалността „Електротранспорт”. Отначало работи към Дирекция за електрификация на железниците –София по електрификацията на ж.п.линия Русе-Горна Оряховица; към III Ел.секция-Горна Оряховица като завеждащ тягови подстанции и към V ел.станция – Варна – като завеждащ сектор „Електрозахранване”.

Постъпва на работа във ВМЕИ-Варна като асистент по „Обща електротехника” на 01 март 1967 г.

Научните интереси на доц. Ралчева са в областта на загряването и охлаждането на електрически машини.

Отговорник в катедрата за студентската научна дейност.

В края на 1970 г. се явява на конкурсен изпит за задочен докторант в ТУ-Варна и е зачислена като задочен докторант на 1 февруари 1971 г. по тема „Методика за проектиране на колекторна муфа с широк диапазон на регулиране на скоростта”.

От 1 януари 1971 г. е старши асистент по дисциплината „Обща и приложна електротехника”.

През април 1981 г. защитава дисертация на тема „Теоретично и експериментално изследване на колекторна муфа”.

През юли 1984 г. е избрана за доцент по обща електротехника.

По-късно преминава на щат към катедра „Теоретична и измервателна електротехника”, като ръководител катедра.

**Доц. д-р инж.
Янко Младенов
Божинов**

Роден на 19 април 1939 г. в гр. Вълчедръм, област Монтана, където през 1957 г. завършва средното си образование. През 1959 г. е приет за студент във ВМЕИ - София , специалност “Електрически машини и апарати”.

От 15 март 1965 г. постъпва на работа в Завод „Електроакустика” - Монтана, отначало технолог, а по-късно като началник отдел енергиен.

Постъпва на работа в катедра ЕМА като асистент на 9 март 1967 г. В края на 1968 г. се явява на конкурсен изпит за задочен докторант във ВМЕИ-Варна и е зачислен за такъв от януари 1969г. по темата: „Теоретично и експериментално изследване на линеен индукционен двигател”.

На 16 май 1972 г. защитава предсрочно и става „доктор” . От месец март 1972 г. е преназначен на длъжността главен асистент. През същата година става отговорник по експеримента към катедрата.

През януари 1982 г. се хабилитира като „доцент”.

От месец септември 1983 г. е избран за ръководител катедра „Физика”, на която длъжност е до януари 1990 г.

Води курс лекции и упражнения по дисциплините:“Основен курс електрически машини“, „Специален курс електрически машини“ за спец.“ЕТЕТ“, „АИУКС“ и „ИТ“; дисц. “Електромеханични устройства”, ”Електротехнически устройства и системи”” и “Алтернативни източници на енергия”.

Научната област, в която работи, е индукционни и индукторни машини и възобновяеми източници на енергия.

Автор е на 47 научни публикации, 5 учебни пособия и 7 авторски свидетелства в областта на електрическите машини..

**Проф. д-р инж.
Марин
Йорданов
Маринов**

Роден на 19 септември 1933 г. в с.Изгрев – Плевенски окръг. Средното си образование завършва в гр. Плевен. през 1951 г. е приет за студент във ВМЕИ-гр.София по специалността „ЕМА”, която завършва през 1957 г. През същата 1957 г. постъпва в катедра ЕМА като преподавател по „Електрообзавеждане на кораба”. Чете лекции по „Електрообзавеждане на кораба” и „Електрически машини и апарати”. Научните трудове на проф. Маринов са в областта на електрификацията и автоматизацията на корабните централи и електрозадвижването на корабните механизми.

По-късно проф. Маринов напуска катедрата и е назначен за ръководител на новосъздадената катедра „ЕСЕО“.

**Доц. д-р инж.
Александър
Иванов
Бешевлиев
(1936 г.–1997 г.)**

Роден на 18 юни 1936 г. в с.Градинарово – Варненска област. Средното си образование получава в техникума по „Електротехника” гр.Варна. През 1957 г. постъпва на работа като ел.техника в „Енергоснабдяване”, където работи 2 години.

През 1966 г. завършва специалността „Електрически машини и апарати” във ВМЕИ - София. По разпределение постъпва на работа в БТР към завод „Елпром”-Варна. Тук работи като конструктор на електродомашински нагревателни уредби, а по-късно е назначен за ръководител на конструктивна група.

През ноември 1968 г. доц. Бешевлиев постъпва като асистент по „Безконтактни електрически апарати” във ВМЕИ-Варна.

Участва в организирането и провеждането на експерименталното обучение със специалност „Електрически машини и апарати” за времето 1971 до 1974 г., като чете лекции по дисциплината „Електромеханични преобразуватели” I част. От 1975 г. подготвя лекции, лабораторни упражнения и курсов проект по дисциплината „Комутационна апарати ниско напрежение”.

През 1980 г. защитава дисертационен труд на тема „Някои изследвания на магнитоуправляем газоразряден прибор”. През 1983 г. е доцент за научни трудове в областта на електрическите комутационни апарати ниско напрежение.

За публикации и внедряването на метод за магнитна обработка на флуиди е удостоен през 1974 г. със „Златна значка за принос в научнотехническия прогрес”.

Носител е на наградата „Златни ръце” I степен на ДКНТП за нова оригинална конструкция на домашински електроуред.

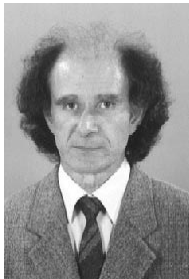
През 1983 г. -1986 г. организира „Учебно производствения център” в СК за ДЕУ „Елпром”-Варна, където е председател на координационния съвет.

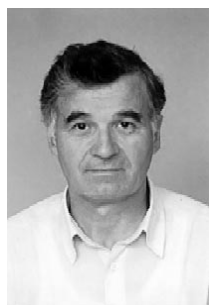
Автор е на 70 публикации и 8 авторски свидетелства.

**Доц. д-р инж.
Георги Петков
Ушев
(1944 г.-2004 г.)**

Роден на 23 януари 1944 г. в гр.Сопот. завършва реална гимназия през 1961 г. гр.Нова Загора. Постъпва като студент във ВМЕИ-София през 1963 г. по специалността „Автоматизация на електроенергийни системи“. Завършва института през 1968 г. и по разпределение започва работа в ТЕЦ „Девня“ като енергетик на ел.цех. на 1 март 1971 г. е зачислен за редовен докторант към катедра „Електроизследователна техника“ във ВМЕИ „Ленин“ – София. Тема на докторантурата е „Изследване на индукционни преобразуватели за големи ъглови и линейни премествания“. През октомври 1971 г. постъпва на работа като асистент по „Техника на високите напрежения“ към катедра ЕМА във ВМЕИ-Варна. Чете лекции и води лабораторни упражнения по

	дисциплините „Техника на високите напрежения“ и „Електротехнически материали“. Работи в областта на изследване на неелектрически величини по електрически път и високоволтова апаратура и изолационни конструкции.
Гл. ас. инж. Вестимир Величков Иванов	Роден на 24 септември 1942 г. в гр. Враца. Средното си образование завършва в ПТУЕ „Ал.Матросов“ в гр.София през 1961 г. През 1969 г. завършва специалност „Електрически машини и апарати“ във ВМЕИ – Варна. Непосредствено след завършване на висшето си образование от 1 октомври 1969 г. постъпва като инженер в НИС към катедра ЕМА при ВМЕИ-Варна, където работи до 31 март 1972 г. На 1 април 1972 г. е избран чрез конкурс за редовен асистент към катедрата по дисциплината „Електромеханични преобразуватели“. През 1974 г. е повишен в старши асистент, а през 1978 г. е главен асистент. За високо техническо равнище, за развойна и внедрителска дейност през 1979 г. е удостоен с награда от ДКНТП „Златна значка“. През 1978 г.е на специализация по изпитване на електрически микромашини в МЭИ – гр.Москва. Научната област, в която работи, е изпитване и изследване на електрически машини, разработка и изследване на безколекторни двигатели за постоянен ток, разработка и изследване на електрически микрораздвижвания. Чете лекции и води лабораторни упражнения по дисциплината „Електрически машини“, „Колекторни електрически машини с малка мощност“, „Изпитване и надеждност на електротехнически устройства“ и лабораторни упражнения по "Електрически апарати". Автор е на 56 публикации и 15 авторски свидетелства.
Гл. ас. инж. Димитър Радев Парушев (1946 г.- 2010 г.)	Роден на 28 август 1946 г. Висше образование завършва през 1971 г. ВМЕИ-Варна, специалност „Електрически машини и апарати“. Чел е лекции по дисциплината „Електротехнически материали и елементи“. Научни интереси – изследване на процеси в електромагнитните устройства. Преминава на работа в катедра „Електроенергетика“ през 1990 г.
Проф. д-р инж. Стефан Недялков Терзиев	Роден на 11 април 1945 г. в град Горна Оряховица. Основното и средното си образование завършва в родния си град, а през 1964 г. постъпва като редовен студент в ВМЕИ-Варна. През 1969 г. завършва Института и постъпва на работа ХЗ „Карл Маркс“ – гр.Девня. През септември 1971 г. постъпва като асистент към катедра ЕМА. От 1973 г. е старши асистент, а от 1977 г. – главен асистент. Защишава научна степен „доктор“ през 1977г. на тема „Магнитно поле в електрическите машини за постоянен ток“ и се хабилитира като „доцент“ през 1980 г. по електрически машини. Чете лекции и води упражнения по дисциплините: ”Електрически машини“, “Електромеханични преобразуватели” и “Електромеханични уреди за бита”. Научната област, в която работи, е електрически машини и електрозадвижване. Автор е на над 69 научни публикации и 9 авторски свидетелства. По настоящем е професор в Свободен Университет „Черноризец Храбър“ гр. Варна.

**Доц. д-р инж.
Христо Петров
Раев**

Роден на 31 май 1944 г. в село Кръмолин, обл. Габровска. основното си образование завършва в с.Крамолин през 1958 г., след което продължава в Техникум по механотехника гр. Габрово. Завършва през 1963 г. средно образование и е приет за студент във ВМЕИ-Варна, специалност „Електрически машини и апарати“. Дипломира се през 1968 г. след отбиването на военната си служба от 1969 г. е конструктор в завод „Елпром“ гр.Варна, а от 1970 г. е началник обособено производство. През месец декември 1970 г. се явява на конкурс за редовен асистент, а от декември 1970 г. е редовен докторант към катедрата. От април 1972 г. е назначен като асистент към катедра „ЕТЕТ“. Отговорник за студентите от V курс и дипломантите.

От 1975 г. е старши асистент, а от 1978 г. – главен асистент.

Защитава докторска дисертация през 1978 г. на тема „Комутация в постояннотокови машини с вълнова намотка“, а се хабилитира през 1984 год. като доцент по електрически машини.

От 1984 г. е заместник ръководител катедра и отговорник за помощно техническия персонал.

Бил е Зам. декан по УР към Електротехническият факултет от 1986 - 1992 год. и ръководител катедра "ЕМА" от 1992 - 1995год.

Научната област, в която работи е електрически машини за постоянен ток и колекторни машини за променлив ток. Чете лекции по дисциплините "Електрически машини" за спец. "ЕСЕО" и "ЕЦМС" и "Електромеханични устройства за транспортни средства" за спец. "Електротехника". Съавтор на ръководство за лабораторни упражнения по дисциплината "Електрически машини".

**Проф. д-р инж.
Николай
Димитров
Пантев
(1943г. – 2004г.)**

Роден на 14 февруари 1943 г. във Варна. Завършва гимназиалното си образование през 1960 г. във Варна, а от 1960 – 1962 г. служи във ВМФ. През есента на 1962г. е приет като студент по специалността „Електрообзавеждане и автоматизация на промишлеността“ във ВМЕИ-София, която специалност завършва през февруари 1968 г.

От 1 март 1968 г. работи като конструктор в НИПКИК – Варна, след което става научен сътрудник, а от 1 юли 1970 г. е асистент при катедра „ЕМА“ по специалността „Основи на техническата кибернетика“. Едновременно с лабораторните упражнения по споменатата специалност води и упражнения по „Основи на електрозадвижването“ и „Автоматика и телемеханика“. С основаването на катедра „Автоматизация на производството“, като през 1971 г. преминава на работа към нея.

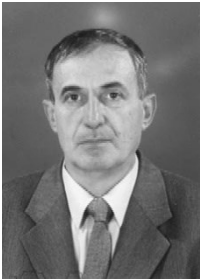
Проф. Пантев е работил в областта на Теория на автоматичното управление, Системотехника, Изкуствен интелект. Автор е на над 140 научни статии, на повече от 20 учебника и учебни пособия. Ръководил е над 10 докторанта.

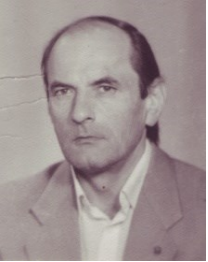

**гл.ас. инж.
Тотьо Екимов
Цанков**

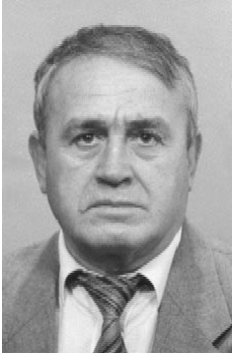
Роден през 1932 г. в гр. Варна. средното си образование завършва през 1949 г. в гр.Варна. през 1954 г. завършва ВИНС „Димитър Благоев“ – специалност „Статистика“. Две години работи в гр. Девня като електротехник. през 1957 г. започва работа в БМФ гр. Варна като организатор производство в сектор „Електро и радионавигационни прибори“. По-късно завършва второто си висше образование ТУ-Варна, специалност „Радиотехника“. От септември 1970 г. инж. Т.Цанков е назначен за преподавател в катедра „ЕТЕТ“. Чете лекции по дисциплините „Ергономия“, „Моделиране и автоматизация на инженерно-управленския труд“ и др.

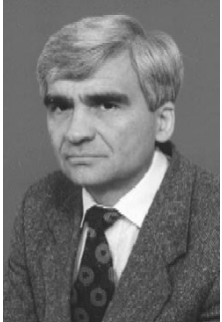
Доц. д-р инж. Димитър Янков Нанов	Води лекциите по дисциплината „Техника на високите напрежения“ от 1967 до 1969 година. По-късно преминава на работа в Инженерно-педагогически факултет на ТУ-София в гр.Сливен, където става доцент и преподава по дисциплините „Електрически мрежи и системи“ и „Техника на високите напрежения“.
Доц. д-р инж. Стоян Гишин	Доц. д-р Стоян Гишин е завършил Химическия факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“. Защитил е докторат по електротехнологичните проблеми на акумулаторите. Автор е на над 100 научни труда, 15 патента за изобретения у нас и патенти в САЩ, Русия, Англия, Германия, Чехия и други страни по проблемите на акумулаторните батерии. Работил е в ТУ - Габрово и ТУ – Варна , катедра ЕМА. Носител е на награди, дипломи и златни медали за участие с научни доклади, патенти и програмируеми токоизточници с компютърно управление на електрохимичните процеси при акумулаторите у нас и в чужбина. На 56-тия международен технически панаир - Пловдив, изложба "Технология 2000" е награден със златен медал и диплом за блоково електроформиране на акумулатори и батерии с импулсивен ток и компютърно управление на процесите.
Дария Феодоровна Петрушева	Първата лаборантка към катедрата назначена на 25 април 1966 г.
Елена Тодорова Попова	Родена на 11 февруари 1943 г. в с. Ст. Караджа, Варненска област. Средното си образование получава в гр. Провадия. През 1970 г. завършва ВМТ (вечерен механотехникум) в гр. Девня, специалност „Електроснабдяване на промишлени предприятия“. От 17 май 1971 г. постъпва в катедра „ЕМА“ като лаборант. От 1974 г. е преназначена като технически изпълнител. През 1980 г. повишава професионалната си квалификация и е преназначена на длъжност майстор специалист научна апаратура. Работи в катедрата до март 1990 г., след което преминава на щат като секретар на факултет ФИТА към ТУ-Варна.
Ценка Бораджиева	Инспектор по експеримент от 1971 г. до 1 юли 1973 г.
Гл. ас. д-р инж. Неделчо Друмев Неделчев	Роден на 30. юни 1943 год. в с. Въбел, област Търговище. Средното си образование завършва в Техникума по горско стопанство във Велинград. През 1963 г. е приет за редовен студент във ВМЕИ-Варна, по специалност . "Електрически машини и апарати". След завършване на Института през 1968 год. постъпва на работа в МЗ „Хан Крум“ – гр.Търговище отначало като технолог, а след това ръководител на бюро ППР. През 1972 г. с конкурс е избран за асистент във ВМЕИ-Варна. От 1 юли 1972 г. постъпва на работа към катедрата ЕТЕТ като асистент по ЕМП. През февруари 1974 г. е зачислен в задочна докторантура по тема ”Влияние на производствените отклонения върху виброакустическите характеристики на трифазните асинхронни двигатели”. От 1 февруари 1975 г. преназначен в длъжност старши асистент. От 15 октомври 1978 г. до 10 януари 1979 г. специализира в

	Ленинградски електротехнически институт и Московски електротехнически институт. През 1989 г. КПИ гр. Киев. Научна степен ДОКТОР получава през 1972 г. като защитата успешно тема „Влияние на технологичните отклонения върху вибраакустичните характеристики на асинхронните двигатели“. От 1982 г. е главен асистент. Научната област, в която работи, е електрически машини, вибрации и шум в електрическите машини. Чете лекции и води курсов проект по дисциплината "Електрически машини". Автор е учебници и учебни помагала, на над 35 научни публикации и 1 авторско свидетелство.
Доц. д-р инж. Йордан Димитров Йорданов	Роден на 17 юли 1946 г. в гр. Попово, област Търговище. Основното си образование завършва през 1960 г. в гр. Попово, след което постъпва в Техникума по електротехника „Ломоносов“ – гр. Горна Оряховица. След завършване на Техникума през 1965 г. постъпва студент във ВМЕИ-Варна, специалност „Електрически машини и апарати“. Висшето си образование получава през 1970 г. с отличен успех, като дипломната му работа „Напречен краев ефект на линеен асинхронен двигател“ е отличена с Втора награда на III Национален преглед на ТНТМ. След отбиване на военната си служба през пролетта на 1972 г., чрез конкурс, е избран за асистент по „Електромеханични преобразуватели“ във ВМЕИ-Варна, катедра ЕМА. През пролетта на 1972 г. работи като пом. технически ръководител в ДО Транстрой-Варна, а от юли 1972 г. е редовен асистент към катедрата. През 1973 г. е председател на Клуба за студентско научно техническо творчество при ВМЕИ-Варна. През 1975 г. е повишен в длъжност „старши асистент“. Носител е на няколко награди и отличия: за високо техническо равнище през 1979 г.; премия на ДКМС през 1979 г. за принос в техническия прогрес през 1980 г. Автор на над 55 публикации и 12 авторски свидетелства. Защитава научна степен доктор на тема „Изследване на магнитни системиnamногокотвени постояннотокови машини с постоянни магнити и кухи котви“ през 1989 г. и се хабилитира като доцент през 1992 г. Специализирал в Одеския политехнически институт и Московски енергетически институт. Води лекции и упражнения по дисциплините: “Електрически микромашини”, “Специален курс електрически машини”, „Електрически машини“ III част и “Електромеханични устройства”. Научната област, в която работи, е микромашини, електрозадвижване и хидрофорни системи за водоснабдяване на малки обекти.
Проф. д.т.н. инж. Сава Иванов Контров	Роден на 25 юни 1942 г. в с. Видно, област Добрич. Завършва ВМЕИ - Варна, специалност “Електрически машини и апарати” през 1969г. Постъпва на работа в катедра ЕМА като асистент през 1970 г. Защитава научна степен доктор през 1976 г. и се хабилитира като доцент по „Електрически апарати“ през 1978 г. Чете лекции и води упражнения по дисциплините: “Електротермични процеси и устройства”, “Електрически апарати”. Основава и развива научното направление „Електротехнологии“. Създава школа в направлението, като през 1993 г. разкрива специалност „Електротехнологии“. Научната област, в която работи е електрически апарати, електротехнологии, електротермия, нови нагревателни елементи, битови електродомашински уреди и електротехнологии за екологични цели.

	Ръководител е на над 20 докторанта в същата научна област. Новаторската му дейност е свързана с нови конструкции сепаратори, озонатри, йонизатори и др. Автор е на 2 учебника, 2 сборника по качеството на висшето образование, 5 учебни помагала, над 250 научни публикации, 46 авторски свидетелства и 1 патент. Ръководил е над 60 научни разработки. От 1978 г. до 1982 г. е декан на ЕФ, а от 1997 г. до 2009 г. е ръководител катедра “Електротехника и електротехнологии”. Става д.т.н. през 2003 г., професор по „Електротехнологии” - 2005 г., а през 2006 г. е вписан и в Златната книга на изобретателите в България. Проф. Контров е бил председател на Браншовата камара по „Електротехника” за Североизточна България и член на СНС по „Електротехника” към ВАК – София. Богатата му обществена дейност включва и членство в изпълнителния комитет към Общински съвет гр. Варна, както и районен и градски общински съветник.
Доц. д-р инж. Алексей Илиев Кулев	Роден на 22 ноември 1943 г. в гр.Варна. Средното си образование завършва през 1961 г. След отбиване на военната си служба през 1963 г. постъпва на работа в Кораборемонтен завод – Варна, като ел.монтъор. Същата година е приет като студент задочно обучение специалност „Електрически машини и апарати”. През 1966 г. преминава в редовно обучение и завършва Института през 1969 г. Постъпва на работа като технолог в Кораборемонтен завод – Варна. През учебната 1971/1972 г. е хоноруван асистент по безконтактни електрически апарати. На 01 ноември 1972 г. с конкурс е приет за редовен асистент към катедрата по Електромеханични преобразуватели (ЕМП). Защитава научна степен доктор през 1986 г. на тема „Захранване на луминисцентни лампи от напрежение с повишена честота“ и се хабилитира като доцент през 1989 г. Специализирал в Ленинград през 1978 г. Води курс лекции и упражнения по дисциплините “Електрически апарати високо напрежение”, “Електрически апарати”, “Релейни апарати”, “Комутационни апарати ниско напрежение” и “Електрически апарати за управление и защита”. Научната област, в която работи, е пусковорегулиращи апарати за газоразрядни източници на светлина, магнитни вериги, релета и електрически апарати високо напрежение. Автор е над 60 публикации и 7 авторски свидетелства. Издал е учебници и учебни помагала. От 1997 г. до 2004 г.е заместник ръководител на катедрата.
Гл.ас. инж. Пламен Василев Пашев	Роден на 4 ноември 1943 г. в гр.Силистра. Основното си образование завършва в гр.Русе. Средното си образование завършва в същия град през 1961 г. Веднага постъпва в редовете на БНА и отбива редовната си военна служба в гр.Елхово през 1963 г. През 1963 г. постъпва като ел.техник в СМРТС клон Русе и работи до 1964 г. Същата година кандидатства и е приет във ВМЕИ-Варна. След завършване на висшето си образование е назначен за главен енергетик в завод „Дружба“ гр. Варна, където работи до 1972 г. През 1972 г. въз основа на проведен конкурс е избран за асистент по електронни елементи на управлението към катедра ЕМА. През 1978 г. е повишен в старши асистент. През периода води занятия по дисциплината „Електронни устройства в електропромишлеността“. През 1983 г. е повишен в главен асистент. До 1985 г. работи в областта на генератори за висока честота. От 1985 г. работи и в областта на токови трансформатори с електронна компенсация на

	грешката. При създаването на катедра ЕТМ от 1 юни 1987 г. гл.ас. Пашев преминава на работа към нея.
Гл. ас. инж. Венелин Георгиев Павлов	Роден на 25 май 1944 г. в гр.Шумен. Завършва ВМЕИ-Варна през 1971 г. Започва работа в катедра ЕМА (в момента ЕТЕТ) като асистент по Технологии в електротехниката и електрониката през 1972 г. и остава в състава на катедрата до 2008 г. Научната област, в която работи е: Технологии в електротехниката и електрониката, Проектиране на електромеханични устройства, Възобновяеми енергийни източници и други. Автор е на над 60 публикации, 3 авторски свидетелства, 10 учебни пособия и една монография върху „Фотоволтаично преобразуване“. Член на изпълнителния съвет на ЕВРОСОЛАР. Специализирал е в Япония, Германия и Дания. От март 2003 г. е научен сътрудник по „Електрически машини“ към Междунниверситетски център „Енергия-Природа-Балкан“ по Възобновяеми енергийни източници към катедра ЕТЕТ. От 2008 г. е ръководител на общоуниверситетска лаборатория по „Нови Енергийни Източници“ при ТУ – Варна.
Доц. д-р инж. Любомир Василев Димитров	Роден на 24 октомври 1944 г. в гр. Варна. Завършва ВМЕИ-Варна, специалност “Електрически машини и апарати” през 1969 год. От 1969 г. до 1972 г. работи като главен енергетик в Завод „Метал” – гр.Варна. От февруари 1972 г. е записан като редовен докторант към катедрата. От 1 януари 1973 г. е назначен за редовен асистент към катедра ЕМА при ВМЕИ-Варна. Занимава се с комутация на електрически машини за постоянен ток и влиянието на тези отклонения върху същите. В катедрата отговаря за студентската научноизследователска работа. Води аудиторни и лабораторни упражнения по електромеханични преобразуватели. От 16 февруари 1972 г. доц.Димитров е назначен като редовен докторант по електрически машини, с ръководител проф. д.т.н. инж. Дончо Дончев. Защитава научна степен доктор през 1978 год. на тема „Технологични отклонения при комутационно напрегнати постояннотокови електрически машини” и се хабилитира като доцент през 1983 г. по „Проектиране на електрически машини”. От 1987 г. до 1989 г. е Зам.Декан на ЕФ; от 1993 г. до 1995 г. е Ръководител катедра ЕТЕТ; от 1995 г. до 1999 г. е Декан на ЕФ; от 2012 г. до момента е Ръководител катедра „ЕСЕО”. Научните области, в които работи са: електрически машини, проектиране на електрически машини и електрозадвижване, мониторинг и диагностика на електрически машини. Автор е на над 90 научни публикации, 2 авторски свидетелства в областта на електрическите машини, множество учебници и учебни пособия: „Проектиране на електрически машини“, „Технология на електрически машини и апарати“, „Електрически машини“, „Електромеханични устройства” и др.
	Роден на 7 септември 1946 г. в гр. Добрич. Средното си образование завършва през 1965 г. в Техникума по механотехника специалност „Електроснабдяване и електрообзавеждане“ гр. Шумен. През учебната 1966/1967 г. е приет за редовен студент във ВМЕИ „Ленин“, град София. През 1973 г. е избран за асистент във ВМЕИ-Варна по специалност „Специален курс електрически апарати“ към катедра ЕМА. През 1978 г. е преназначен в старши асистент по дисциплината

Гл. ас. инж. Максим Хинев Павлов	„Проектиране елементи на автоматиката, в която води лекции, лабораторни упражнения и курсов проект. През 1982 г. е повишен в главен асистент по същата дисциплина. Работи в областта на полупроводникови пусковорегулиращи апарати за газоразрядни източници на светлина, безконтактни елементи и апарати за автоматизацията. Автор на 32 публикации и 6 броя авторски свидетелства.
Гл.ас. инж. Ангел Илиев (1941 г.–2008 г.)	Роден на 22 ноември 1941 г. Завършил висше образование през 1967 г. ВМЕИ-София, специалност „Електрически машини и апарати“. Чел лекции по дисциплините „Техника на високите напрежения“ и „Охрана на труда и околната среда“. Научни интереси – в областта на електробезопасността и електрическите изолации. По-късно напуска катедра ЕМА и преминава на щат към катедра „Електроенергетика“.
Гл. ас. инж. Веселин Илиев	Роден на 16 октомври 1941 г. Висшето си образование завършва през 1964 г., Софийски университет специалност „Физика“. През 1972 г. завършва във ВМЕИ-Варна специалност „Радиотехника“. Чете лекции по дисциплината „Електротехнически материали и елементи“. Научни интереси в областта на обработката на технически стъкла с електромагнитни полета. По-късно напуска катедра ЕМА и преминава на щат към катедра „Електроенергетика“.
Доц. д-р инж. Георги Венцеславов Масларов	Роден на 3 февруари 1945 г. в гр. Варна. Завършва средното си образование през 1964 г. в Езикова гимназия, след което продължава образованието си във ВМЕИ-Варна, специалност „Електрически машини и апарати“. През 1969 г., като дипломант, е изпратен на стаж във Франция. През 1973г. постъпва като редовен докторант по „Електромеханични преобразуватели“ 2 част към катедра ЕТЕТ. В периода 1975 – 1977 г. е редовен асистент в Петербургския Институт по Корабостроене по проблемите на корабната енергетика. През 1977 г. започва работа във ВВМУ „Н.Й.Вапцаров“ – гр.Варна, като преподавател по електрообзавеждане на кораба, от 1983 г е доцент до пенсионирането си през 2012 г. Работи над проблемите по приложението на тиристорите за управление на електрическите машини. Автор и съавтор на над 60 научни публикации и на 8 учебника.
Доц. д-р инж.	Роден на 15 март 1947 г., в с. Навъсен, обл.Хасково. Завършва Теникум по електротехника, гр.Пловдив през 1966 г. и същата година постъпва във ВМЕИ-Варна в специалност „ЕМА“, която завършва през 1971 г. След завършване на висшето си образование работи като началник Централна заводска лаборатория в Приборостроителен завод гр. Харманли. От 1 февруари 1974 г. е приет за редовен докторант към катедра ЕМА с ръководител проф. Димитров. От 21 февруари 1977 г. е редовен асистент в същата катедра. През 1979 г. е старши асистент. Защитава научна степен доктор през 1980 г. на тема „Пускови устройства за газоразрядни източници на светлина“ и се хабилитира като

Гочо Дойчев Карагъзов	доцент по Електрически апарати през 1988 год. От 1981 г. е повишен в длъжност гл. асистент и отговорник по учебната работа в катедрата. През 1985/1986 г. Научната област, в която работи, е електрическите апарати, безконтактните апарати, микропроцесорни системи за управление на електрически апарати. Чете лекции и води упражнения по дисциплините: "Безконтактни електрически апарати", "Комутационни апарати ниско напрежение", "Електронна и микропроцесорна техника", "Апарати за високо напрежение". Автор е на 53 научни публикации и 7 броя авторски свидетелства.
Гл. ас. инж. Пенчо Илиев Пенчев (1949 г.-2013 г.)	Роден на 22 март 1949 г. в Разград. През 1968 г. завършва техникум по електротехника „Ш.Петъфи“, специалност „Електрообзавеждане на промишлени предприятия“ в гр.Разград. През 1970 г. е приет за студент във ВМЕИ-Варна, спец.”ЕМА“, която завършва през 1975 г. На 28 май 1975 г. постъпва като научен сътрудник към катедрата до 1980 г. От юни 1979 г. от научен сътрудник трета степен преминава в научен сътрудник втора степен. От 1980 г. след успешно издържан конкурс е асистент по електрически апарати. През юли 1981 г. – старши асистент. Отговорник по НИР в катедрата. Носител на сребърна значка за изделие с високо техническо ниво от 24 май 1977 г. Научната му работа е свързана с полупроводникови преобразуватели за управление на електрически апарати.
Доц.д-р инж. Христофор Петков Тахрилов	Роден на 21 юни 1947 г. в гр. Русе. Средното си образование завършва през 1965 г. в IV ЕСПУ „Ж.Карамфилова“ – гр.Варна. Постъпва във ВМЕИ-Варна още същата година. Завършва специалност “Електрически машини и апарати” през 1970 г. След завършване на висшето с образование постъпва на работа в ХК „Карл Маркс“ – гр. Девня, където работи до 1975 г. На 12 декември 1975 г. постъпва на работа в катедра ЕМА, като редовен асистент по електрически машини. Води лабораторни упражнения по дисциплините: “Електрически машини“, “Обща електротехника“, “Електротермия“. През 1981 г. е зачислен в свободна докторантура. Защиата научна степен доктор през 1985 г. с тема на дисертацията „Параметричен източник на ток с характеристика независима от захранващото напрежение“ и се хабилитира като доцент през 1987 г. Чете курс лекции по дисциплините: “Електротермия“, “Специализирани електродъгови устройства“, “Специализирани електродинамични устройства“, „Основен курс ВЕИ“ и много други. Научната област, в която работи, е електротехнологии. Автор е на над 80 научни публикации, 15 авторски свидетелства и 2 патента.
Доц. д-р инж. Атанас Колев Иванов	Роден на 5 ноември 1945 г. в с. Недялско, Бургаска област. Средното си образование завършва в гр. Ямбол през 1963 г. Постъпва като студент в ВМЕИ - София, специалност “Електрически машини и апарати” през 1963 г. Завършва висшето си образование през 1968 г. Разпределен е на работа в МЗ „Сила“ гр. Ямбол, където работи като енергетик. През 1975 г. чрез конкурс постъпва на работа в катедра ЕМА, като асистент по електрически машини. Защиата научна степен доктор през 1988 г. на тема „Изследване влиянието на електрическото поле върху качествата на стъклени изделия“. Получава научно звание доцент през 1995 г. по специалност „Електротехнологии“. Води курс лекции и упражнения по дисциплините: “Електротехнология“, “Електротехнологични устройства за екологията” и “Ремонт на електромеханични устройства“. Научната област, в която работи, е електротехнологии. Автор е на над 45 научни публикации и 10 авторски свидетелства в областта на електротехнологиите. Участвал е в 29 научни

	разработки и проекти. От 1998 г. е отговорник за учебната работа към катедрата. Ръководител катедра от юли 2008 г. до декември 2011 г.
Гл. ас. инж. Пенко Димитров Михайлов	Роден на 22 април 1951 г., гр.Пловдив. Завършва средното си образование в гр. Варна. През 1969 г. е приет за редовен студент и завършва ВМЕИ-Варна през 1974 г., специалност "Електрически машини и апарати". Постъпва на работа в катедра ЕМА през юли 1976 год. От 1980 г. е повишен в старши асистент. Научната област, в която работи, е регулиране честотата на въртене на електрически двигатели. Води лабораторни упражнения, семинарни упражнения и курсова работа по дисциплината "Електрически машини". В съавторство издава ръководство за лабораторни упражнения по електрически машини 1989 г.; ръководство за курсова работа по електрически машини в съавторство с проф.дтн.инж. Д.Дончев 1994 г. Автор е на 25 научни публикации.
Гл.ас. инж. Иван Христов Томов (1950 г.–1992 г.)	Роден на 7 март 1950 г. в гр. Бургас. Основното си образование завършва през 1965 г., след което постъпва в техникум по механо-електротехника, където придобива специалност „Корабна електротехника“. През 1971 г. постъпва като студент във ВМЕИ-Варна по специалността „Електрически машини и апарати“. Завършва висшето си образование през февруари 1976 г. На 8 юли 1976 г., чрез конкурс, е избран за редовен асистент по „Специален курс електрически апарати“ към катедрата. От 1 януари 1980 г. е старши асистент. През 1980 г. е зачислен в свободна докторантура по тема на дисертационния труд „Напреженово натоварване на многофазни прекъсвачи за високо напрежение при характерни комутации“. През 1989 г. е председател на КТНТМ към професионално направление „Електротехника“ в университета. Чел е лекции и е водил упражнения по дисциплината „Специален курс електрически апарати“.
Доц. д-р инж. Марин Георгиев Панайотов	Роден на 17 февруари 1948 г., в гр. Горна Оряховица. През 1967 г. завършва Техникум по електротехника „Ломоносов“ в родния си град. Същата година е приет за редовен студент в ТУ-Варна. Завършва ТУ-Варна, спец. "Електрически машини и апарати" през 1972 г. От септември 1972 г. до октомври 1973 г. завършва курс за следдипломна квалификация в ТУ-София по специалността „Приложна математика“.От 1975 г. до 1977 г. работи като конструктор в ИК - гр. Варна. Постъпва на работа в катедра ЕМА на 3 май 1977 г. От 1980 г. е старши асистент. От 1985 г. е повишен в длъжност главен асистент. През 1983 г. е зачислен като свободен докторант към катедрата на тема: „Проектиране на електрически нагреватели – фолиев тип за нискотемпературни отоплителни уреди“. Защиства научна степен доктор през 1986 година и се хабилитира като доцент през 1990 г. Чете лекции и води упражнения по дисциплините: "Електротехнологии", "Електротехнологични устройства за екологията", "Електротермични устройства и процеси", „Битови електроуреди“. Научната област, в която работи, е електротехнологии и битови електродомашински уреди. Ръководил е един успешно защитил докторант. Автор е над 60 научни публикации, 16 авторски свидетелства и 1 патент. От 1992 до 1999 г. и от 2007 г. до 2011 г. е бил Заместник Декан на Електротехническия факултет.

Доц. д-р инж. Марин Славов Маринов	Роден на 17 март 1960 г., в гр. Силистра. Завършва средното си образование в МГ „Кл. Охридски“ – гр. Силистра през 1978 г. Висшето си образование завършва през 1985 г. във ВМЕИ - Варна, спец.“Електрически машини и апарати“. В период от една година работи в Завод за строителна техника – гр. Главиница, като технолог и конструктор по Внедряване на нови машини, предназначени за пътно строителство. В периода от 1986 г. до 1988 г. работи като научен сътрудник III-та ст. към катедра ЕТЕТ, в звеното НИС при ВМЕИ – Варна, занимавайки се с научноизследователска дейност и работа по договори. През 1988 г., след успешен конкурс постъпва като асистент по обща електротехника в катедра „Теоретична и измервателна електротехника“ (ТИЕ), като през 1990 г. е повишен в старши асистент, а през 1994 г. в главен асистент. Научно звание доктор получава през 2001 г., а от 2007 г. е доцент. Чете лекции и води упражнения по дисциплините: “Електротехника и електроника” I и II част на студентите от специалност “Корабни машини и механизми”, „Електротехника“ за “Индустириален мениджмънт” и “Електрообзавеждане и електронни системи в транспортната техника” за спец. “Транспортна техника и технологии”, “Електротехника и електроника” и “Електрообзавеждане и електронни системи в транспортната техника” на студентите от специалност “ТТТ” от Колежа в структурата на ТУ – Варна , “Електротехника и електроника” на студентите от специалност “Земеделска техника и технологии” от Добруджанския технологичен колеж” и други. От 2007 г. до момента е ръководител на катедра ТИЕ, при ТУ – Варна. Член на управителният съвет на Съюза по електротехника, електроника и съобщения към ФНТС. Автор и съавтор в 7 авторски свидетелства, 6 учебни пособия, над 45 публикации, от които 10 на английски език.
Ас. инж. Атанас Христов Атанасов	Роден на 24 октомври 1963 г. в гр.Хасково. Средното си образование завършва в МГ „Т.Велев“ гр.Хасково през 1981 г.с отличен успех. Висшето си образование завършва през 1988 г. във ВМЕИ-Варна, спец.“Електрически машини и апарати“. Приет за редовен асистент по електрически апарати към катедра „Електрически машини и апарати“ на 28 декември 1988 г., като на работа в катедрата е от 10 януари 1989 г. Аттестиран положително през януари 1992 г. Напуска катедра „ЕМА“ през януари 1993 г.
Ас. инж. Стоян Илиев Крумов	Роден на 5 юли 1963 г. в гр.Русе. Приет е за асистент по електрически машини към катедра „ЕМА“ на 1 март 1989 г. С решение на Факултетния съвет на Електротехническия факултет от януари 1992 г. е атестиран положително за заеманата длъжност. Напуска катедра ЕМА през 1993 г.
Вяра Тодорова Йорданова	Работи в катедра ЕМА като технически изпълнител по чл. 68 от КТ , от август 1972 –декември 1973 г., замествайки Елена Попова.
Евгения Стоянова Димитрова	Родена на 4 юни 1957 г. в гр. Варна. През 1977 год. завършва ТИХ "Д. Ив. Менделеев". Постъпва в катедра ЕМА, след успешно издържан конкурс, като технически изпълнител, на 4 август 1989 г. на УНН „Нови технологии и електрически апарати“. От март 1990 г., след сливането на УНН „Електрически машини“ и УНН“ Нови технологии и електрически апарати“ отново в катедра „Електрически машини и апарати“. Работи като технически изпълнител в катедра „Електротехника и електротехнологии“ до настоящия момент.

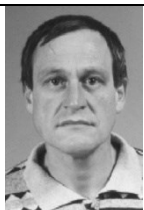

**Доц. д-р инж.
Мария
Иванова
Маринова**

Родена на 3 февруари 1963 г. в гр. Попово. Средното си образование завършва през 1980г. в ЕСПУ „Христо Ботев” в родния си град със златен медал. През 1985г. завършва ВМЕИ-Варна, спец. "Електрически машини и апарати" със златна значка. От 1985 до 1986г работи като технолог в ЗСТ – гр. Главиница. След успешно издържан конкурс през март 1986г постъпва във ВМЕИ – Варна като научен сътрудник към катедра „ЕМА”. През 1989г става редовен докторант към катедрата. През 1992г., след успешен конкурс постъпва като асистент по електрически апарати в Институт по химическа промишленост и машиностроене, а след прехвърлянето му като Колеж в структурата на ТУ – Варна през 1998г. преминава на щата на катедра ЕМА. Научно звание доктор получава през 1994 година, 1995 година става главен асистент, а от 2003 г. е доцент.

Научната област, в която работи, е моделиране, контрол и надеждност на електрически апарати и електротехнологични процеси и устройства. Чете лекции и води упражнения по дисциплините: „Електрически апарати – I част”, "Изпитване и надеждност на електротехнологични процеси и устройства", "Компютърно моделиране на ЕТУ” за ОКС „Бакалавър” и "Моделиране на електротехнически устройства и технологии" „Специален курс по надеждност на ЕТУ” за ОКС „Магистър”. Автор и съавтор е на 3 учебни помагала, 73 научни публикации и 3 авторски свидетелства. Участвала е в разработването на 11 теми по НИС и 7 проекта по Европейски програми, от които един TEMPUS проект N13 388/98 на тема "Система за самооценка и контрол на качеството на обучение в Университетите" и 4 по програма „РЧР”.

От 2003 до 2007г. е Зам.Декан на ЕФ . През 2007г. е избрана за Декан на ЕФ . От 2011г е Зам.Ректор по УР на ТУ-Варна.

**М.с.н.а.
Валентин
Ангелов
Иванов**

Роден на 5 юли 1960 г., в гр. Нови Пазар. Завършва СПТУ по Индустриално строителство "Милен Борисов" - гр. Шумен. От 1980 г. до 1982 г. работи като електромеханик в СМК „Мип” гр. Шумен, а през периода 1982 г. до 1997 г. се премества в представителството на същата фирма в гр. Варна.

От 1998 г. до момента работи като майстор специалист научна апаратура в катедра "Електротехника и електротехнологии".

**Гл. ас. инж.
Дияна Иванова
Илиева**

Родена на 23 септември 1964 г. в гр. Белослав, област Варна. Завършва през 1987 год., ВМЕИ-Варна, специалност "ЕМА". Постъпва на работа в ТУ-Варна, катедра ЕТЕТ януари 1999 г. Преди това от 1 септември 1992 г. до декември 1998 г. работи като асистент в Колеж в структурата на ТУ-Варна. От месец септември 1997 г. е старши асистент. От 26 ноември 1998 г. е зачислена в задочна докторантура с тема на дисертационен труд „Преобразуватели на линейно преместване“. От 23 октомври 2000 г.е главен асистент.

Научната област, в която работи, е електрически апарати и преобразуватели на преместване. Води лабораторни, семинарни упражнения и курсова работа по дисциплините: "Електрически апарати", "Комутационни апарати ниско напрежение" и лабораторни, семинарни упражнения по дисциплината "Електрически апарати за управление и защита". Автор е на 6 публикации. Напуска катедрата през май 2006 г. Понастоящем живее и работи в САЩ.

ас. инж. Добрин Александър Иванов	Роден на 01 юни 1971 г. в гр. Бургас. През 1989г. завършва Природоматематическа гимназия - гр. Бургас, а през 1994г. се дипломира като магистър инженер в ТУ – Варна, спец. „Електроинженер”. В периода (1995 ÷ 2000)г. работи като преподавател в Бургаски Свободен университет. От (2001 ÷ 2006) г. е асистент към катедра ЕТЕТв ТУ – Варна, а през следващите три години до 2009 г. отново преподава в Бургаски Свободен университет. През периода 2009 ÷ 2013 г. се занимава с проектиране на електронни устройства в Джей Си Електроникс ООД. Автор е на 20 научни публикации и е участвал в разработването на 10 проекта.
Гл.ас. инж. Янита Стоянова Славова	Родена на 1 юни 1972 г. в гр.Варна. През 1998 г. завършва висшето си образование в ТУ-Варна, специалност „Електротехнологии”, магистър – инженер. Постъпва през 1999 г. като редовен докторант към катедра ЕТЕТ. От 2005г. е на щат към катедрата като асистент по „Електрически машини“, а от 2011г. е главен асистент. Води лаб. упражнения и сем. упражнения по дисциплините „Електрически машини - Іч и Іч.”, „Битови електродомашински уреди” и „Изпитване и надеждност на електротехнически устройства”, „Моделиране на електротехнически устройства и технологии” и „Проектиране на електромеханични устройства“- курсов проект. Отговорник за „Специална практика” на студенти ІІІ курс, редовно обучение, специалност „Електротехника”(за ОКС „Бакалавър”). От 2010г. е отговорник за учебната работа към катедрата. Научната област, в която работи е моделиране на електротехнологични процеси и устройства. Автор е на 22 научни публикации и 4 учебни пособия. Участвала е в 9 научни разработки и проекти.
Доц.-д-р инж. Борислав Христов Димитров	Роден на 17 декември 1974 г., в гр. Варна. Завършва средното си образование през 1992 год. Задочен студент е от 1994 в катедра „Електротехника и електротехнологии“. Завършва специалност „Електротехнологии“ през 2000 год. и е докторант в същата катедра от 2001 г. През периода 1996-2006 год. работи в топло електрическа централа ТЕЦ-Варна. Основно работи в лаборатория „Промислена електроника“, където се занимава със силова електроника, електронни преобразуватели, автоматизирани системи, електрозадвижване, кранова електроника и др. От 2006 е асистент в катедра ЕТЕТ. Защиства докторска степен през 2008 година с тема на дисертацията „Анализ и моделиране на електротермични процеси и устройства“. Хабилитира се като доцент през 2012 година. Води дисциплини в ОКС „Бакалавър“: „Електрически апарати ІІ^{ра} част /ниско напрежение/“, „Електрически апарати ІІІ^{та} част /високо напрежение/“, „Електрически апарати /общ курс/“, „Електронни апарати за управление и защита“, „Безконтактни апарати и преобразуватели“, „Ветрова енергетика“, „Слънчева енергетика“. В ОКС „Магистър“, магистратура „Електротехника – възобновяеми енергийни източници ВЕИ“: „Електронни устройства за ВЕИ“, „Слънчева енергетика“, „Системи за управление и защита във ВЕИ“.
ас. инж. Татяна	Родена на 16 май 1978 г. в гр. Ген. Тошево, обл. Добрич. През 1997 г. завършва Икономически техникум - гр.Добрич с професионална квалификация „Икономист-счетоводител”. През 2002 г. се дипломира като магистър инженер в ТУ–Варна, специалност „Електротехника” с модул „Електротехнологии”. Постъпва като редовен докторант по „Електрически апарати” в катедра ЕТЕТ през 2004г., а през 2007 г. чрез конкурс е избрана за асистент по Електрически апарати. Научната област, в която работи е

Маринова Димова	моделиране на електротехнологични процеси и устройства, електрически апарати и електротехнологии. Води лабораторни упражнения, семинарни упражнения и курсова работа по дисциплините: „Електромеханични устройства и системи в автоматиката“, „Електрически апарати 1-ва част“, „Електрически апарати 2-ра част“, „Електрически апарати 3-та част“, „Електротехнологии“, „Топлинни процеси в електротехниката“, „Учебна практика“ 1-ва и 2-ра част, и други. Автор е на 11 научни публикации и е участвала в разработването на 4 проекта.
ас. д-р инж. Майк Юрген Щреблау	Роден на 15 септември 1978г. в Германия. През 1997г завършва средното си образование в Техникум по машиностроене и електроника, специалност „Биотехника“, гр. Варна. Продължава висшето си образование в ТУ-Варна и през 2002 г се дипломира като магистър инженер по „Електротехника“ с модул „Електротехнологии“. В периода от 2002-2008 г. работи като хонорован преподавател към катедра ЕТЕТ. През 2008г чрез конкурс към ТУ-Варна е приет като асистент по Електрически машини (ВЕИ). През 2013 година придобива научна степен доктор по Електротехнологии. Научната област, в която работи е моделиране на електротехнологични процеси и устройства, електрически машини и възобновяеми енергийни източници. Води лабораторни упражнения, семинарни упражнения и курсова работа по дисциплините: „Електромеханични устройства и системи в автоматиката“, „Електрически машини 1-ва част“, „Електрически машини 3-та част“, „Ветрова енергетика“, „Основен курс ВЕИ“, „Топлинни процеси в електротехниката“ и други. Автор е на 20 научни публикации и е участвал в разработването на 6 проекта.
ас. инж. Надежда Димитрова Цветкова	Родена на 18 май 1973 г. в гр. Варна. През 1998 г. завършва висшето си образование в Технически университет – Варна с квалификация магистър-инженер по електроника и автоматика, специалност „Изчислителна техника“, специализация „Програмни системи и технологии“. Междувременно през 1997 г. придобива и квалификация икономист-счетоводител в центъра за следдипломна квалификация към Икономически университет – Варна. В периодите 1996–2000 г. и 2001–2003 г. работи в частни фирми за производство и търговия на стъклени изделия и съответно за проектиране на стъклотопилни пещи. През 2003 г. е приета за редовен докторант към катедра ЕТЕТ, а през 2008 г. чрез конкурсен изпит по научна специалност „Електрически апарати“ (Компютърно моделиране на процеси и устройства) постъпва на работа като редовен асистент към същата катедра. Води лабораторни упражнения по дисциплините: „Компютърно моделиране на електротехнологични устройства“, „Електрически апарати“, „Електротермия“, „Производствени технологии – 2 част“, „Въведение в Matlab“ и др. Съавтор е на 7 научни публикации и участник в разработването на 4 научни проекта от НИД към университета.

**Доц. д-р инж.
Бохос Рупен
Апрахамян**

Роден на 28 септември 1961 г. в гр. Варна. През 1987 год завършва ВМЕИ-Варна, специалност "Електрически машини и апарати". Постъпва като редовен докторант в ТУ-Варна през 1988 година. Научно звание доктор получава през 1992 година. През периода 1987 ÷ 1991г. работи като технолог и конструктор в завода за Корабно машиностроене и корабна електроника – гр. Варна и в Научно-изследователският сектор при ТУ-Варна. През периода 1991÷1997 година е преподавател и хоноруван асистент съответно в Техникум по електротехника и ТУ-Варна. През периода 1997÷2009 година е избран чрез конкурс първо за главен асистент, а след това и за доцент във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. През 2009 година е доцент към катедра „ЕТЕТ“ при ТУ-Варна, а през 2011 година става и ръководител на катедрата. Научната област, в която работи, е нанотехнологии. Чете лекции и води упражнения по дисциплините: „Електромеханични устройства и системи“, „Електромеханични устройства в автоматизацията“, „Electromechanical Devices“, „Production Technologies – Second Part“, „Топлинни процеси в електротехниката“, „Електротехнологични устройства за екологични цели“, „Електротехнологии“, „Системи за управление и защита на ВЕИ“ и други. Автор е на 83 научни публикации, 1 авторско свидетелство и три действащи патента в областта на нанотехнологиите. Патентите са регистрирани в Патентно ведомство в три последователни години 2010, 2011 и 2012 година. Участвал е в разработването на 20 проекта. Член е на Националния координационен съвет по нанотехнологии.

**ас. инж. Тодор
Банков Пенев**

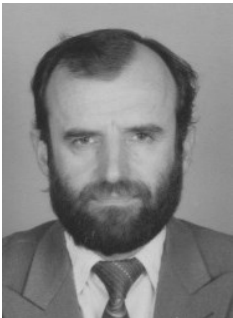
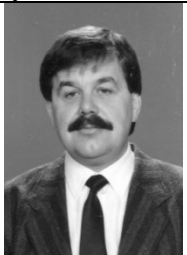
Роден на 09 декември 1974 г. в гр. Варна. Завършва висшето си образование като магистър инженер в ТУ-Варна през 2002г., специалност „Електротехника“. Професионален опит като електро инженер и проектант във водещи фирми за светлинни решения и охранителни системи. След успешно издържан конкурс е на щат като редовен асистент в катедра ЕТЕТ от 01 ноември 2009г. От март 2010 г. е редовен докторант. Води лабораторни упражнения по дисциплините: „Електрически машини –Iч“, „Електромеханични системи“, „Електромеханични устройства и системи“, „Електромеханични устройства в автоматизацията“ за студентите от ОКС „Бакалавър“ и дисц. „Възобновяеми енергийни източници“, „Слънчева енергия“ и „Мониторинг и диагностика на възобновяеми енергийни източници“ за студентите от ОКС „Магистър“. Научната област, в която работи е мониторинг и диагностика на електрически машини. Съавтор е на 5 научни публикации и 2 учебни пособия. Участвала е в 5 научни разработки и проекти.

**ас. инж.
Александър
Гайдаржиев**

Роден на 11 август 1985 г. в гр. Варна. Завършва висшето си образование като магистър инженер в ТУ-Варна през 2010 г., специалност „Електротехника“. През 2010 г. постъпва като редовен докторант в катедра ЕТЕТ, а през 2013 г. като асистент към катедрата. Научната област, в която работи са електротехнологии. Съавтор е на 15 научни публикации и е участвал в разработването на 4 проекта.

СЪСТАВ НА ПНИЛ ОТ СЪЗДАВАНЕТО Й ПРЕЗ 1977 Г. ДО 2001 Г.

Гл. ас. инж. Костадин Радев Костадинов	Роден на 27 август 1950 г. в гр. Димитровград. Завършва специалност „ЕМА” през 1976 г. и веднага е избран чрез конкурс за научен сътрудник в ПНИЛ. Участва при сключването на първия договор със завода за постояннотокови електрокарни двигатели „Г. Костов” гр. София. Води дисциплини свързани с проектиране на електронна апаратура и изпитване на ел. двигатели. Работи в областта на електронните регулатори, изпитване работоспособност на ел.двигатели и технологични отклонения в изработката им. Автор е на 8 научни публикации. През периода 1986 г. - 2006 г. преминава към катедра „Теоретична и измервателна електротехника” като старши асистент. От 2006 г. работи във фирма „Микромет” ООД като електромеханик.
Доц. д-р инж. Юлий Мирчев Стафунски	Роден на 23 юни 1948 г. в гр. Варна. Висшето си образование завършва през 1972г. във ВМЕИ - Варна, специалност "Електрически машини и апарати". Работи в Пристанище Варна-Запад. През месец март 1975 г. постъпва във ВМЕИ - Варна като редовен докторант. Научна степен ДОКТОР защитава през 1979 на тема „Подобряване технико-икономическите характеристики на система Г-Д“. Хабилитира се като ДОЦЕНТ през 1985г. Научната област, в която работи, е теория и проектиране на специални електрически машини и електро-задвижвания; физическо моделиране на електрически машини. Води лекции по дисциплините "Специални електрически машини", "Електрически машини", "Електромеханични устройства и системи"; лабораторни упражнения по "Електрически машини" и учебна практика. Има два труда с монографично съдържание - "Специални електрически машини", 1990 г. и "Физическо моделиране на електрически машини", 1997 г., както и 9 броя авторски свидетелства. Има 80 публикации.
н. с. инж. Христо Паунов Николов	Роден на 16 юни 1948 г. в с. Буково, окр. Пловдивски. Завършва висше образование през 1972 год. във ВМЕИ-Варна, специалност "Електрически машини и апарати". Постъпва на работа като научен сътрудник във ВМЕИ-Варна през 1983 год. Научната област, в която работи, е изпълнителни и информационни електрически машини в корабостроенето, радиолокационната и военна техника. Води лабораторни упражнения по дисциплината "Специални електрически машини", както и учебна практика. Автор е на 20 публикации и 4 авторски свидетелства.
Д-р инж. Любомир Василев Ангелов	Роден на 12 юни 1955 г. в гр. Варна. Висшето си образование завършва във ВМЕИ-Варна. Постъпва в катедра „Електрически машини и апарати“ през 1980 г. като технолог, а после – научен сътрудник към ПНИЛ. Защитава кандидатска дисертация на тема „Експериментални методи за проектиране на постояннотокови машини“. Има 11 публикации.

н. с. инж. Анчо Трифонов Трифонов (1957 г – 2001 г.)	Роден на 28 септември 1957 г. в гр. Хасково. Завършва средното си образование във II Математическа Гимназия “д-р Петър Берон” през 1975 г. като е награден със златен медал за отличен успех. В катедра „Електрически машини и апарати“ постъпва на 23 март 1982 г. към звено ПНИЛ. Получава научно звание научен сътрудник втора степен през юни 1986 г. Има 15 публикации и 3 авторски свидетелства. Шест от публикациите са в областта на темата за дисертационен труд, по която работи „Проблеми при нагряване на САПР за специални електрически машини“. През 1986 г. завършва специализация в Московския институт по енергетика. Аттестиран е положително през февруари 1991 г. и получава научното звание научен сътрудник първа степен. През 1994 г. напуска лабораторията с колегата си инж. д-р Велчо Маринов и двамата заедно основават фирма “ЕМЕА” ООД, занимаваща се с проектиране, производство, диагностика, ремонт и поддръжка на електрически двигатели и машини. Фирмата работи с няколко големи български предприятия, сред които завод “Девня цимент”, “Електроснабдяване — Варна”, ТЕЦ “Марица Изток 2”. Седем години след основаването на “ЕМЕА”, Анчо Трифонов прекратява участието си във фирмата по здравословни причини.
н. с. инж. Трифон Тодоров Гачев	Роден на 3 октомври 1954 г. в гр. Свищов. Висшето си образование завършва във ВМЕИ – Варна през 1978 г., а след това работи в СХК „Девня“. В катедра ЕМА постъпва на 23 март 1983 г. като научен сътрудник. Има 15 публикации и 4 авторски свидетелства. Седем от публикациите са в областта на темата за дисертационен труд, по която работи „Проблеми при физическото моделиране на задвижвания с асинхронни двигатели“. През 1994 г. напуска ТУ – Варна и основава фирма „ГТТ - Инженеринг“.
Доц. д-р инж.Велчо Маринов Маринов	Роден на 2 септември 1946 г. в с. Могила, окръг Шуменски. След завършване на висшето си образование работи в СХК „Девня“ – гр.Девня. Приет е на работа в катедра „ЕМА“ от 14 декември 1981 г. Разработва кандидатска дисертация на тема “Надеждност на асинхронни двигатели в условията на химическата промишленост“. Научното направление, в което работи е електрически машини. Има над 75 публикации.
инж. Михаил Иванов Мирчев	Роден на 21 юли 1950 г. в гр. Провадия. Средното си образование завършва в Техникум по електротехника, гр. Варна. Завършва висшето си образование във ВМЕИ - Варна през 1974 г., специалност „Електрически машини и апарати“. Работи в базата за техническо развитие на СК „Елпром” – Варна. Занимава се с разработка на електромеханични уреди и главно с автоматични перални машини серия „Перла“. През периода 1986 – 1987 г. работи като научен сътрудник към НИС на ТУ – Варна. От 1994 г. е ръководител на Енергийния отдел на ТУ – Варна.

Катя Василева Цонева	Родена на 27 ноември 1950 г. в гр.Сливен. Завършва висше икономическо образование – ВИНС гр.Варна. Работи в ДСО „Химическо машиностроене“ – гр.Девня, отдел „Кооперирани доставки“ от есента на 1973 г. до 1976 г. От 1 февруари 1981 г. е приета в катедра „Електрически машини и апарати“ на длъжност организатор ТИВ. В Производствената научно изследователска лаборатория (ПНИЛ) към катедрата се занимава със счетоводно оформяне на документите и договорите по НИС и производствения участък.
инж. Йорданка Иванова Русева	Родена на 25 септември 1951 г. в гр. Добрич. Завършва специалност „Електрически машини и апарати“ във ВМЕИ – Варна през 1979 г. През периода 1979 г. – 1978 г. работи като конструкторв ПНИЛ към катедра ЕМА. В периода 1986 г. – 1987 г. работи като научен сътрудник към НИС на ТУ – Варна. В момента е управител на фирма „Елсим Комерс“ ЕООД, гр. Варна.
инж. Клементина Николаева Минева (Бояджиева) технолог	Родена на 29 януари 1955 г. в град Варна. Завършва висшето си образование във ВМЕИ-Варна. Работи в завод „Елпром“ – гр.Варна. Постъпва в катедра „Електрически машини и апарати“ през март 1983 г.
инж. Валентина Благоева Личева	Родена на 11 ноември 1954 г. в гр. Варна. Завършва Първа езикова гимназия през 1972 г. Завършва специалност „Електрически машини и апарати“ във ВМЕИ – Варна. Работи като конструктор към НИС в периода от 1984 г. до 1992 г.
Николай Иванов Николов	Роден на 3 юни 1949 г. в с. Владислав, окр.Великотърновски. След завършване на висшето си образование работи в ДЗ „Тича“ гр.Г.Трайков, окр.Варненски. От 1981 г. е приет на работа в катедра „ЕМА“ като механик.
Инж. Цвета Василева Вълчева	Родена на 12 декември 1950 г. в с. Просково обл. Благоевград. Средно образование завършва през 1968 г. в гр. Шумен. Висшето си образование завършва през 1977 г. в ТУ –Варна, специалност „Електрически машини и апарати“. Работи три години като финансов служител на ГТК-гр.Шумен, а от 6 октомври 1977 г. до 25 декември 1978 г. като инспектор редовно обучение в деканата на Електротехническия факултет, при ТУ-гр. Варна. В катедра „ЕМА“ е назначена като инженер-конструктор по НИС от 25 декември 1978 г. до 1 септември 1988 г. Положително атестирана през септември 1981 г. Участва при разработването на теми: 434 „Захранващ блок за йонен лазер“, 563 „Стенд за проверка и настройка на захранващ блок за йонен лазер“, 8904 „ПРА за газоразрядни източници на светлина“, 589 „Електромагнитни методи за подобряване технологичния процес в животновъдството“, 573 „Сепаратор за обезжелезяване на порцеланова маса“, 8110 „Технология за производство на лентови нагреватели“. Напуска катедрата през 1987 г.
М.с.н.а. Данаил Арсов Данаилов	Роден на 22 октомври 1050 г. в с. Галиче окр. Врачански. През 1970 г. завършва Техникум по електротехника „Н.Й.Вапцаров“ в гр.София. от 1973 до 1978 г. работи в СССР като монтьор на строителен обект. От 1979 до 1980 г. работи в гр.Берковица в КОСМ „Мрамор“. От 1980 до 1981 г. работи в ТПК „Червена звезда“ с. Аксаково, обл.Варненска. Като майстор специалист научна апаратура е назначен през 1981 г. в катедра „Електрически машини и апарати“.

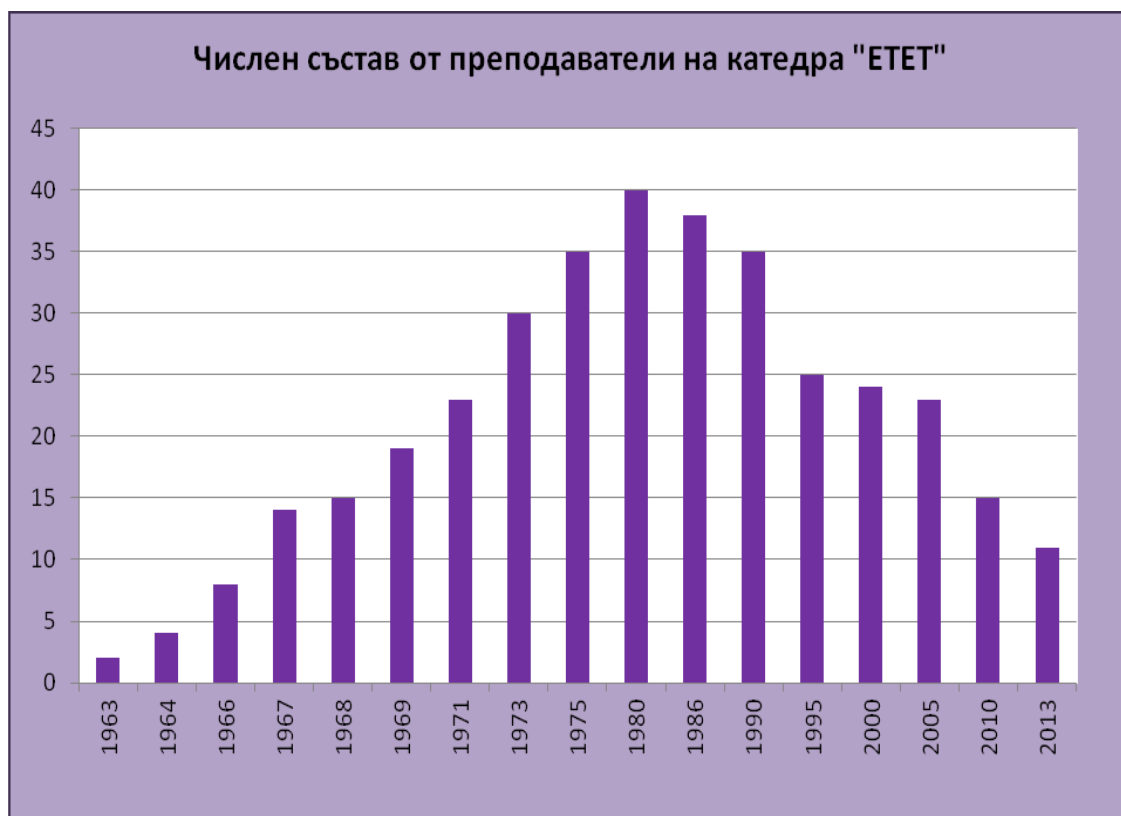
М.с.н.а. Огнян Любенов Игнатов	Роден на 28 септември 1959 г. в гр.Варна. Средното си образование завършва в Средно професионално училище по електротехника гр.Варна. Работи в НПК „Черно море“. От 6 юли 1981 г. е назначен в катедра „Електрически машини и апарати“ като майстор специалист научна апаратура. При откриването на ПНИЛ, преминава на работа към него като ел.монтър.
М.с.н.а. Никола Тодоров Иванов	Роден на 6 февруари 1940 г. в гр.Варна. завършва средно специално образование. Работи в ДИП „Метал“. От 1968 г постъпва в катедра „ЕМА“ като майстор специалист научна апаратура. От 1971 г., със създаването на ПНИЛ, преминава на щат като стругар.
М.с.н.а. Енчо Тодоров Енев	Роден през 1948 г. в гр. Добрич. През 1965 г. завършва средното си образование в гр. Варна. В периода първоначално в катедра ДВГ при ТУ – Варна, а след през периода 1987 г. до 1992 г. е назначен като майстор специалист в ПНИЛ към катедра „ЕМА“. Работил е последователно в Радиозавод гр. Варна, завод Дружба, Енергоразпределение и др.

Към катедрата са работили още:

Емил Маринов Спасов – конструктор
 Пламен Христов Панайотов - технолог
 Огнян Любенов Игнатов - ел.монтър
 Атанас Добрев Тодоров - ел.монтър
 Петър Димитров Матков - ел.монтър
 Никола Тодоров Иванов - стругар
 Стойчо Илчев Славчев - стругар
 Дарина Емилова Георгиева - техн изп

ИНЖЕНЕРИ по ТЕМИ към ПНИЛ

Снежана Скопчанова
 Катя Генкова Николова

ЗАЩИТЕНИ ДИСЕРТАЦИИ В КАТЕДРА “ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ЕЛЕКТРОТЕХНОЛОГИИ”

I. Дисертации за научната степен “ДОКТОР НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ НАУКИ”

1. Петър Рашков Пенчев. *Върху разсейването на трансформаторите*. 1969.
2. Дончо Стефанов Дончев. *Изследване комутацията на постояннотокови електрически машини*, 1979, 02.04.04.
3. Димитър Иванов Димитров. *Електрически апарати за управление на газоразрядни източници на светлина*, 1981, 02.04.05.
4. Сава Иванов Контров. *Широкоплощни нагревателни елементи и уреди с тях*, 2003, шифър 02.04.13.

II. Дисертации за образователната и научна степен “ДОКТОР”

1. Дончо Стефанов Дончев. *Изследване комутацията на постояннотокови електрически машини*, 1967, 02.04.04.
2. Димитър Иванов Димитров. *Изследване върху пусково-регулирущи апарати и преобразуватели за захранване на тръбни луминисцентни лампи с напрежение с повишена честота*. 1970.
3. Янко Младенов Божинов. *Теоретично и експериментално изследване на линеен индукционен двигател*. 1972.
4. Никола Иванов Тодоровски, *Влияние на ексцентрицитетата върху характеристиките на асинхронни двигатели с накъсосъединен ротор*. 1973.
5. Сава Иванов Контров. *Изследване върху трансформатори с повишено разсейване*. 1976.
6. Стефан Н. Терзиев. *Магнитно поле на постояннотокови машини*. 1977.
7. Любомир Василев Димитров. *Технологични отклонения при комутационно напрегнати постояннотокови електрически машини*. 1978.
8. Христо Петров Раев. *Комутация на постояннотокови машини свълнова намотка*. 1978.
9. Юлий М. Стафунски. *Подобряване на технико-икономическите характеристиките на система генератор-двигател*. 1979.
10. Стоян Д. Пелтеков. *Оптимално проектиране на електрически машини*. 1980.
11. Александър Иванов Бешевлиев. *Някои изследвания на магнитоуправляем газоразряден прибор*. 1980.
12. Гочо Дойчев Карагъзов. *Електрически режими на работа на пускорегулираща апаратура за газоразрядни източници на светлина*. 1980.

13. Димитър Д. Юдов. *Електромагнитни процеси в пускорегулираща апаратура за тръбни луминисцентни лампи, захранвани от тиристорен автономен инвертор*. 1980.
14. Пенка Цв Ралчева. *Теоретично и експериментално изследване на колекторна индукционна муфа*. 1981.
15. Неделчо Друмев Неделчев. *Изследване влиянието на производствените отклонения върху вибракоустичните характеристики на трифазни асинхронни двигатели*. 1982.
16. . Стефан Т Барудов. *Електрически процеси и устройства за управление на разряд в газов лазер*. 1982.
17. Петър Г. Петров. *Влияние на технологичните отклонения върху характеристиките на асинхронните двигатели*. 1983.
18. Христофор Петков Тахрилов. *Параметричен източник на ток с характеристика независима от захранващото напрежение*. 1985.
19. Хисто Л. Патев. *Изследване на еднофазни и двуфазни асинхронни двигатели с полюсно превключваеми намотки*. 1986.
20. Алексей Илиев Кулев. *Изследване на пусковорегулиращи апарати за газоразрядни източници на светлина при захранване от напрежение с повишена честота*. 1986.
21. Марин Георгиев Панайотов. *Проектиране на нискотемпературни отоплителни уреди с широкоплощни нагреватели фолиев тип*. 1986.
22. Йордан Костадинов. *Електронно-йонни технологии за нанасяне и формиране на покрития от прахообразни пласмаси*. 1988.
23. Велчо М Маринов. *Експлоатационна надежност на асинхронни двигатели в химическата промишленост*. 1988.
24. Любомир В Ангелов. *Физическо моделиране при изследване и оптимизация на постоянни и постояннотокови машини*. 1989.
25. Атанас Колев Иванов. *Изследване влиянието на електрическото поле върху качествата на стъклени изделия*. 1989.
26. Йордан Димитров Йорданов. *Изследване на магнитни системи на многокотвени постояннотокови машини с постоянни магнити и кухи котви*. 1990.
27. Бохос Рупен Апрахамян. *Разработване на технология за производство и изследване на нови нагревателни елементи на керамична основа*. 1992.
28. Мария Иванова Маринова. *Изследване на надеждността на битови уреди с фолиев нагревател*. 1994.
29. Атанас Георгиев Маноилов. *Изследване за оптимизиране на инвертор за синусоидално изходно напрежение*. 1995.
30. Маринела Йорданова. *Изследване върху режимите на работа и конструктивните параметри на камерни електросъпротивителни пеци*. 1997.

31. Марин Маринов. *Изследване влиянието на конструктивните и експлоатационни фактори върху ефективността на обикновена чугунена електронагревателна плоча.* 2001.
32. Борислав Христов Димитров. *Анализ и моделиране на електротехнологични процеси.* 2005.
33. Илонка Тодорова Лилянова. *Анализ и моделиране на електромагнитни и топлинни процеси процеси в индукционни системи с плоски индуктори.* 2012.
34. Майк Юрген Щреблау. *Моделиране на процесите на индукционна термична обработка.* 2013.

СПИСЪК НА ОБУЧАВАНИТЕ ДОКТОРАНТИ КЪМ КАТЕДРА “ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ЕЛЕКТРОТЕХНОЛОГИИ”

за периода (1998 ÷ 2013) г.			
№	Име	Шифър	Научна тематика Научен ръководител на докторанта
Редовни докторанти			
1	Добрин Александър Иванов	02.04.05	Полупроводникови пусково- регулиращи апарати за газоразрядни източници на светлина. Проф.дтн.инж. Д.Димитров
2	Янита Стоянова Славова	02.04.13	Изследване върху енерго-ефективността и екологичността на електродомакински уреди Проф. дтн инж. С.Контров
3	Дойчин Николаев Ников	02.04.13	Изследване на електрическите процеси при заваряване и рязане в специални условия. Проф. дтн инж. С.Контров
4	Борислав Николаев Ников	02.04.13	Изследване на устройства и технологии при заваряване и рязане в специални условия. Проф. дтн инж. С.Контров
5	Емил Стефанов Барудов	02.04.05	Електромагнитни процеси в устройства за ограничаване на тока (стабилизатори, зарядни устройства и др.). Проф.дтн.инж. Д.Димитров
6	Николай Георгиев Николов	02.04.13	Изследване върху режимите на работа на високотемпературни електротермични уреди. Доц.д-р инж. Хр.Тахрилов Консултант: доц.д-р инж. Л.Димитров
7	Валери Йорданов Чобанов	02.04.04	Системи за непрекъсната диагностика на асинхронни машини. Доц.д-р инж. Л.Димитров
8	Надежда Димитрова Цветкова	02.04.13	Технологични устройства за високотемпературно нагряване. Доц.д-р инж. Хр.Тахрилов
9	Майк Юрген Щреблау	02.04.13	Моделиране на процесите на индукционна термична обработка. Доц.д-р инж. Б.Апрахамян Доц.д-р инж. Хр. Тахрилов
10	Татяна Маринова Димова	02.04.05	Електромагнитни полета за електротехнологични цели. Проф.дтн.инж. Д.Димитров Консултант: доц. д-р инж. А.Иванов
11	Илонка Тодорова Лилянова	02.04.13	Анализ и моделиране на електромагнитни и топлинни процеси процеси в индукционни системи с плоски индуктори. Доц.д-р инж. Хр.Тахрилов Проф.дтн.инж. Р.Станчева

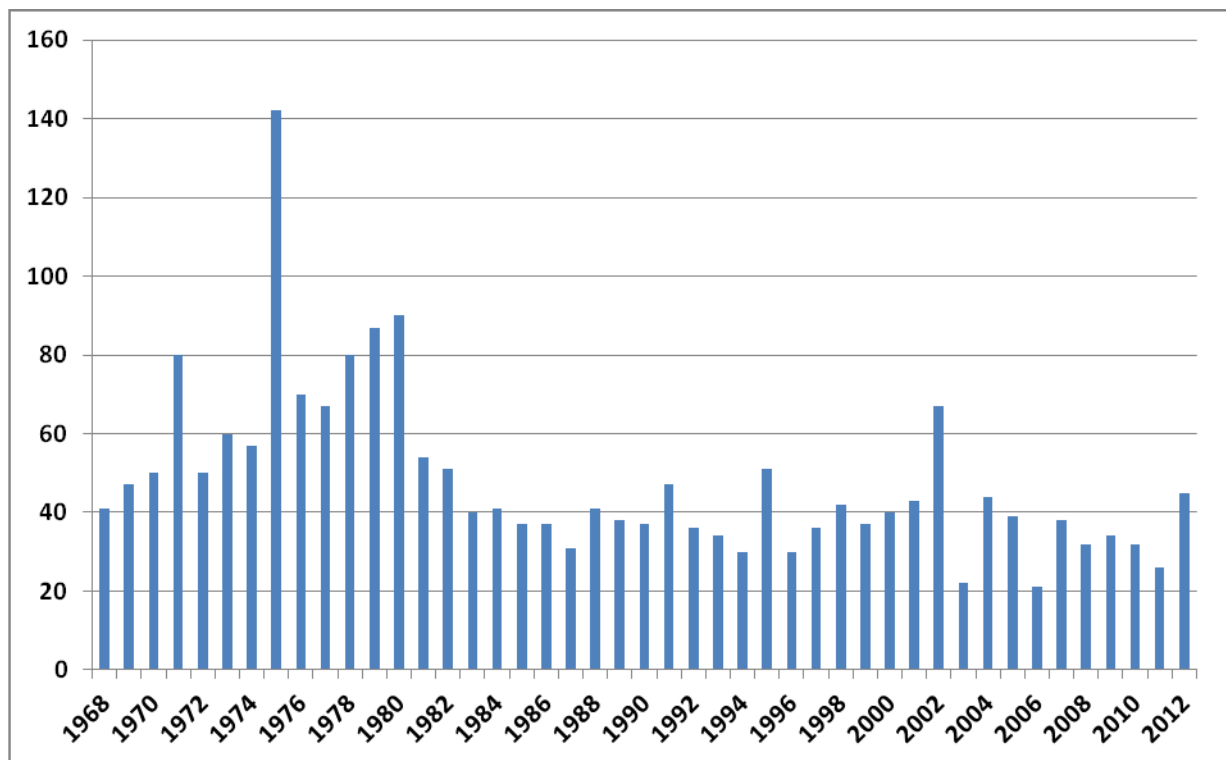
12	Пенка Недкова Митева	02.04.13	Изследване на електростатичен сепаратор Доц. д-р инж. А.Иванов
13	Тодор Ванков Пенев	02.04.04	Мониторинг, диагностика и оценка на риска при продължителна експлоатация на електрически машини и трансформатори Доц.Л.Димитров Доц.Н.Николова
14	Александър Веселинов Гайдарджиев	02.04.13	Изследване на контактни тела с наноразмерни материали Доц.д-р инж. Б.Апрахамян
15	Милена Куртева Горанова	02.04.13	Приложение на автономни хибридни фотоволтаични системи, изградени с нано-фотоволтаични панели, за електротехнологични съоръжения Доц.д-р инж. Б.Апрахамян
Задочни докторанти			
1	Марин Славов Маринов	02.04.13	Изследване влиянието на конструк-тивните и експлоатационните фактори върху ефективността на обикновена чугунена електронагревателна плоча. Проф.дтн. инж. С.Контров
2	Диана Иванова Илиева	02.04.05	Преобразуватели на линейно преместване. Проф.дтн.инж. Д.Димитров
3	Борислав Христов Димитров	02.04.13	Анализ и моделиране на електро-технологични процеси и устройства. Доц.д-р инж. Хр.Тахрилов
4	Светлозар Кирилов Захариев	02.04.05	Изследване на електронни електрически апарати за управление. Проф.дтн.инж. Д.Димитров

**Издадени учебници
в катедра „Електротехника и електротехнологии“,
за периода 1969 г. – 2012 г.**

1. Пенчев П., Върху разсейването в трансформаторите, Техника, 1969.
2. Дончев Д., Казанджиев К., Йорданов Й., Електрически преобразуватели, II и III част, ВМЕИ - Варна, 1974.
3. Пенчев П., Електрически апарати, Техника, 1976.
4. Дончев Д., Митев Ев., Божилов Г., Ръководство за семинарни упражнения по електрически машини, Техника, 1976.
5. Божинов Я., Електрически машини, I част, ВМЕИ - Варна, 1976.
6. Димитров Д., Ръководство за лабораторни упражнения по електрически апарати, ВМЕИ - Варна, 1980.
7. Божинов Я., Електрически машини, I и II част, ВМЕИ - Варна, 1983.
8. Тодоровски Н., Механизация и автоматизация на технологичните процеси в електротехническата промишленост, ВМЕИ - Варна, 1986.
9. Димитров Л., Димитрова Ив., Ръководство за приложение на ЕИМ при курсово проектиране на електрически машини, ВМЕИ - Варна, I-во издание - 1986, II-ро издание - 1989.
10. Димитров Л., Неделчев Н., Проектиране на електрически машини, ВМЕИ - Варна, 1987.
11. Димитров Л., Раев Хр., Божинов Я., Неделчев Н., Михайлов П., Иванов В., Ръководство за лабораторни упражнения по електрически машини, ВМЕИ - Варна, 1989.
12. Димитров Д., Електрически апарати, ВМЕИ - Варна, 1989.
13. Контров С., Тахрилов Хр., Ръководство за лабораторни упражнения по електротермични процеси и устройства, ВМЕИ - Варна, 1989.

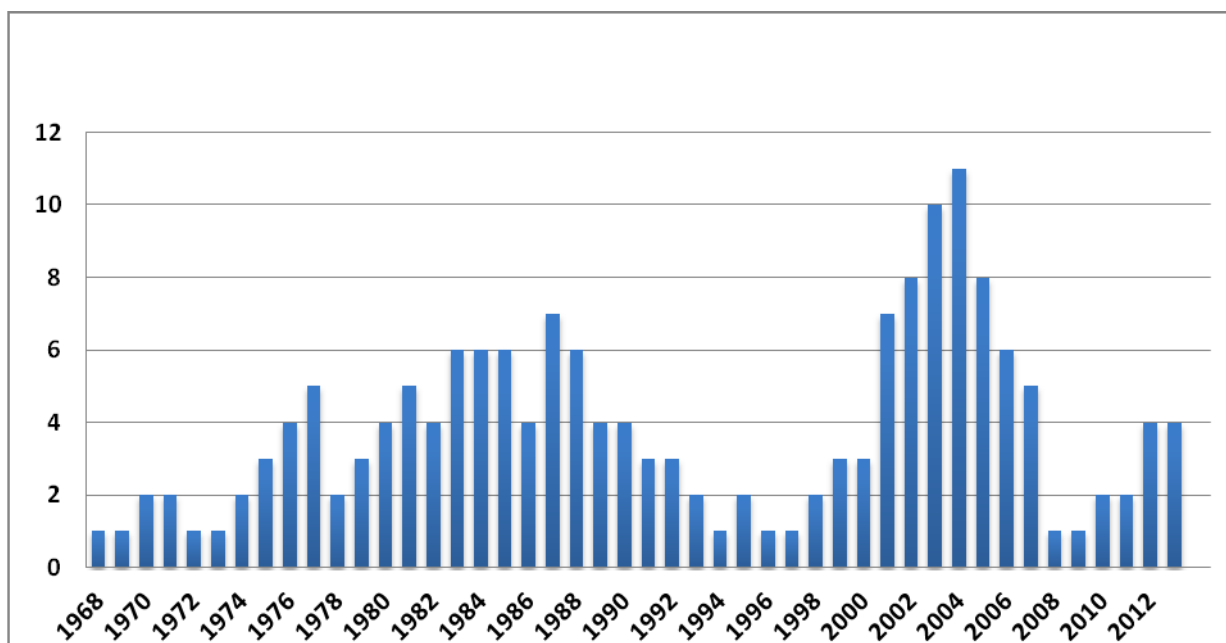
14. Контров С., Панайотов М., Иванов Ат., Тахрилов Хр., Ръководство за лабораторни упражнения по електротехнология, ВМЕИ - Варна, 1990.
15. Дончев Д., Стафунски Ю., Специални електрически машини, Техника, 1990.
16. Тодоровски Н., Павлов В., Ръководство за лабораторни упражнения по електрически машини и апарати (лаборатория IV), ВМЕИ - Варна, 1990.
17. Тодоровски Н., Димитров Л., Павлов В., Ръководство за курсова работа по технология на електрическите машини и апарати, ВМЕИ - Варна, 1991.
18. Контров С., Тахрилов Хр., Панайотов М., Иванов Ат., Маринова М., Апрахамян Б., Маринов М., Ръководство за лабораторни упражнения по лектротермия и електротехнология, ВМЕИ - Варна, 1991.
19. Контров С., Тахрилов Хр., Панайотов М., Иванов Ат., Ръководство за лабораторни упражнения по електрофизични и електрохимични технологични процеси, ВМЕИ - Варна, 1992.
20. Дончев Д., Михайлов П., Ръководство за курсова работа по електрически машини, ВМЕИ - Варна, 1994.
21. Димитров Д., Електронни устройства в електрическите машини и апарати, 1994.
22. Стафунски Ю., Физическо моделиране на електрически машини, "Ариес" ООД - София, 1997.
23. Контров С., Тахрилов Хр., Иванов Ат., Панайотов М., Димитров Д., Маринова М., Маринов М., Йорданова М., Илиев В., Барудов Ст., Карагъзов Г., Тодорова Ил., Иванов В., Славова Я., Ников Б., Ников Д., Комплексни теми със ситуационни задачи за държавен изпит за образователно-квалификационна степен "Бакалавър", Модул Електротехнологии, ТУ-Варна, 2002.
24. Димитров Л., Електромеханични устройства, ТУ-Варна, 2008.
25. Маринова М., Димитров Б., Практическо ръководство за работа с Comsol Multiphysics част 1- термични процеси, ТУ-Варна, 2008.
26. Панайотов М., Електротехнологични процеси и устройства, ТУ-Варна, 2008.
27. Тахрилов Хр., Димитров Б. Проектиране, моделиране и оптимизация на електросъпротивителни пещи I издание – София "Авангард Прима" 2008.
28. Марин Георгиев Панайотов, Електротехнически методи и устройства за екологични цели, ТУ-Варна, 2009.
29. Тахрилов Хр., Димитров Б., Проектиране, моделиране и оптимизация на електросъпротивителни пещи, II издание – ТУ-Варна 2009.
30. Димитров Л., Йорданов Й., Щреблау М., Славова Я., Ръководство за изпитване на електрически машини 1 част, ТУ – Варна, 2010.
31. Димитров Б., Анализ и проектиране на системи с ветрогенератори. Ръководство за работа с програма WAsP, Авангард Прима София, 2010.
32. Апрахамян Б., Щреблау М., Пенев Т., Електромеханични устройства в автоматизация и електромеханични устройства и системи – ръководство за лабораторни упражнения, ТУ – Варна, 2011.
33. Апрахамян Б., Щреблау М., Пенев Т., Electromechanical devices – laboratory manuel, ТУ – Варна, 2011.
34. Маринов М., Андреев А., Барудов Е., Щреблау М., Ръководство за лабораторни упражнения по електротехника и електроника 2 част, ТУ – Варна, 2011.
35. Димитров Б., Парушев Пл., Системи за управление и защита - записки по лекции и ръководство за лабораторни упражнения. ТУ-Варна, 2011.
36. Димитров Б., Слънчева енергетика. Проектиране на фотоволтаични системи с PVSYST Ръководство за лабораторни упражнения, ТУ – Варна, 2011.
37. Кулев Ал., Димитров Б., Методическо ръководство за проектиране електрическата част на разединител високо напрежение. Ръководство за курсова работа. ТУ-Варна, 2011.
38. Иванов А., Апрахамян Б., Ръководство за лабораторни упражнения по Електротехнологии, ТУ – Варна, 2011.
39. Марин Георгиев Панайотов, Битови електрически уреди, ТУ – Варна, 2012.
40. Димитров Б., Електрически апарати ниско напрежение. Записки по лекции, ТУ-Варна 2012.

СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ ЗА ЗАВЪРШИЛИТЕ ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ В КАТЕДРА „ЕТЕТ”

Общо успешно дипломирани електроинженери - над 2400.

СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ ЗА ОБУЧАВАНИТЕ ДОКТОРАНТИ КЪМ КАТЕДРА „ЕТЕТ”

Значими резултати в научно-изследователската дейност на катедра „Електротехника и електротехнологии”:

1) Участие в международни проекти и проекти финансирани от ФНИ на МОН

1. Темпус проект UM_JEP 13388-98, Система за самооценка и контрол на качеството на обучение във ВУЗ, Контрактор – доц.д-р инж. С.И.Контров, координатор – проф.д-р Д.Павлов. General characteristics of the system.
2. Проект №МУ-03-163/2011г. Повишаване на енергийната ефективност и оптимизация на електротехнологични процеси и устройства

2) Проекти финансирани от Оперативна програма «Развитие на човешките ресурси»

1. BG051PO001/07/3.3-01 Разработване на механизъм за училищни и студентски практики, №0032 проект на тема Иновационно практическо обучение на студенти от техническите университети в модерна бизнес-сред,
2. ДО1-144/07.07.2011 ОП Развитие на човешките ресурси 2007-2013, Студентски стипендии и награди, МОНМ
3. Проект BG051PO 001-4.3.04-0014/2012 г. Нови електронни форми на обучение в Технически университет
4. Проект BG051PO 001-3.3.06-0005/2012 г. Развитие потенциала на докторанти, постдокторанти, млади учени и специализанти от инженерните науки в ТУ-Варна и техния принос за развитие на икономика, базирана на знанието.

3) Проекти финансирани целево от Държавния бюджет:

1. Проект ПД/2006 Изследване на математични модели за индукционно нагряване
2. Проект ПД/2006 Електротехнологични съоръжения с постоянни и електромагнити за сепариране на насипни гранулирани материали
3. Проект НП/2007 Подобряване комутацията на еднофазен колекторен двигател
4. Проект ПФ/2007 Моделиране и управление на високотемпературни съпротивителни електропечи
5. Договор ДО02-48/2008 Развитие на специализирана научна инфраструктура за изследване потенциала на слънцето и вятъра
6. Проект ПФ 472/2008 Повишаване енергийната ефективност при индукционно нагряване
7. Проект ПФ 509/2008 Технологични режими при индукционно нагряване с повишена честота
8. Проект НФ/2008 Дванадесета международна конференция по електрически машини, задвижвания и енергийни системи ЕЛМА '2008
9. Проект НП/2009 Изследване на схемни решения и режимни параметри на възобновяеми енергийни източници, хранящи електро-технологични съоръжения
10. Проект НП/2009 Изследване на корониращи системи в озон генераторни станции
11. Проект ПД/2009 Изследване процеса на електростатично сепариране
12. Проект НФ/2009 XVI Международен симпозиум по електрически апарати и технологии „SIELA '2009”
13. Проект НП-4/2010 г. Изследване на възможностите за приложение на наноразмерни функционални слоеве в електрическите апарати
14. Проект ПД-4/2011 Оценка на риска при експлоатация на електрически машини и трансформатори

15. Проект НФ-1/2011 Тринадесета международна конференция по електрически машини, задвижвания и енергийни системи ЕЛМА, 2011
16. Проект НП-2/2011 г. Изследване на възможностите за нанасяне на изнosoустойчиви многослойни наноструктурирани покрития чрез вакуумни методи върху тоководещи части на електрически апарати
17. Проект ПД-3/2011 г. Изследване на контактни тела на електромагнитни контактори с нанесени многослойни изнosoустойчиви наноструктурирани покрития
18. Проект НП-20/2012 г. Повишаване ефективността на работа на фотоволтаични източници в автономни и хибридни системи
19. Проект НП-3/2013 г. Повишаване ефективността на високоенергийни електротехнологични устройства.
20. Проект НФ-1/2013 г. Юбилейна международно научна конференция „50 години катедра ЕТЕТ

4) Теми по линия на НИС, разработени от колектива на катедрата:

5. №518/79 Изследване влиянието на физични полета върху стъклени изделия
6. №480/78 Проучване възможностите за приложение на електроповърхностни нагреватели в производството на ел.бойлер
7. №8909/79 Проучване възможностите за приложение на електрически повърхностен елемент в производството на отоплителни панели за битови нагреватели
8. №7572/80 Електронно регулиране на температурата
9. №589/80 Електромагнитни методи за подобряване технологичния процес в животновъдството
10. №573/80 Сепаратор за обезжелезяване на порцеланова маса
11. №8110/81 Технология за производство на електрически повърхностни нагревателни елементи
12. №8205/82 Обработка на огнеупорно и опаковъчно стъкло с физични полета
13. №8206/82 Електромагнитен сепаратор за обезжелезяване на суровини за стъклomаса
14. №701/83 Отоплителен електрически радиатор с алуминиеви ребра
15. №702/83 Изследване възможностите за изработване на високоволтови стъклени предпазители от “Ст. Пеев” – гр. Белослав
16. №8305/83 Разработване на прибори за електрофизична терапия в офталмологията
17. №742/84 Локално отопление чрез отоплители фолиев тип при отглеждане на бозаещи прасенца в условията на свинеферма с. Ковачице
18. №794/85 Индукционна установка за промишлена честота
19. №821/86 Оптимизация управлението на електронагревателни плочи
20. №822/86 Проучване на възможностите за приложение на фолийни нагревателни елементи
21. №814/86 Изследване индуктори за обемно нагряване на плоски детайли
22. №815/86 Проучване възможностите за приложение на индукционни пещи за нагряване на промишлена честота
23. №878/87 Изследване възможностите за изработване на стъклени тела за бързодействащи предпазители
24. №864/87 Разработване на захранващ блок за индукционна нагревателна плоча
25. №902/87 Технология за електроконтактно нагряване на стоманени пръти преди рязане
26. №8814/88 Изследване и разработване на индукционни водонагреватели
27. №0997/88 Създаване на високоефективни керамични и композиционни материали за нагревателни елементи. Разработена за ДКНТП – Държавен комитет за научен и технически прогрес.
28. №0930/88, Генератори за озон за експериментални изследвания в птицевъдството, от ПГЕ при ИБИРРО – гр.София
29. №980/89 Електротехнологично съоръжение за извеждане от битумохранилището на предградиято “Окръжен пътен комплекс” – Варна

30. №949/89 Проучване на възможностите за създаване на метод и устройство за нагряване на стоманени пръти преди рязане, от Циментов завод гр.Девня
31. №972/89 Йонизатори за експериментални изследвания в птицевъдството, от ПГЕ при ИБИРРО – София
32. №965/89 Създаване на озонаторни устройства за обработка на зърнени храни при съхранение, от ЗФК – гр.Добрич
33. №1024/90 Изследване технологията на обработка на семена на зърнени култури при транспортиране
34. №1084/92, Електротехнологичен метод за рафинация на масла, от ДФ “Слънчеви лъчи”, гр.Провадия, р-л доц. д-р инж. Х.П.Тахрилов
35. №1085/92, Разработване на озонаторно устройство за дезинфекция на силос, предназначен за съхранение на слънчоглед, от ДФ “Слънчеви лъчи”, гр.Провадия
36. Проектиране и изработване и монтаж на система за известяване на нерегламентирано посещение на хора, ф-ра №2/19.11.93, “Електроснабдяване” – гр.Добрич
37. Конструирание и изработване на 3 броя озонаторни устройства за обеззаразяване на силоси за слънчоглед, ф-ра №3/30.11.1993, “Слънчеви лъчи” – ЕООД – гр.Провадия
38. Създаване на пилотна инсталация за обработка на сурово масло с електротехнологични методи, ф-ра №5/22.04.1994, “Слънчеви лъчи” – ЕООД – гр.Провадия
39. Ремонт на вътрешна ел.инсталация с цел изграждане на охранителна система, ф-ра №11/03.11.1994
40. Изработване, монтиране и съгласуване режимите на възлите при обработката на масло в тех.инсталация при старата рафинерия, ф-ра №20/08.08.1995
41. Разработване на устройства за защита на ел.двигатели от претоварване и отпадане на фаза, ф-ра №31/16.05.1996, ЕООД “Камел” – гр.Каварна
42. Разработване и съгласуване на устройства за защита, ф-ра №32/20.05.1996, “ЕТА – Марин Панайотов”
43. Разработване на 5 броя устройства за ел.защити на двигатели, ф-ра №34/04.09.1996, Корабостроителен завод – гр.Варна
44. Разработване, съгласуване и монтаж на 4 броя електронни защити на ел.двигатели, ф-ра №35/03.10.1996, “Марциополюс” – ЕАД – гр.Девня
45. Тема ТН 660/96 г. Създаване на широкоплощни електронагревателни елементи с метода на магнетронно-йонното разпръскване във вакуум
46. Проектиране и изпълнение на преустройство на отоплителна инсталация за вани за байцване, ф-ра №36/02.07.1997, КРЗ “Одесос” – гр.Варна
47. Проектиране на отоплителна инсталация за трансформатори по тръбопроводите за мазут, ф-ра №37/03.07.1997, КРЗ “Одесос” – гр.Варна
48. Проектиране, изработване и монтиране на електронни защити на асинхронни двигатели. Ремонт и настройка на измерване в пулт за управление на асфалтосмесител, ф-ра №51/09.04.1999, “Пътища и мостове” ЕООД – гр.Варна
49. №1428/98, Оценка на технико-експлоатационните показатели и приложение за подобряване работата на електротехническите съоръжения на ТЕЦ-Девня, р-л доц.д-ри жн. А.И.Кулев
50. Изследване работата на асинхронните двигатели, работещи при тежки експлоатационни условия и избор и изпълнение на защита, ф-ра №52/13.08.1999, “ТЕОСОЛ” ЕАД – гр.Провадия
51. Състояние на паспортна документация в цех “Маслодобивен”, съгласно предписания на районна инспекция по труда гр.Добрич, ф-ра №53/16.08.1999
52. Изследване симетричността и дефектоскопията на трансформатори, ф-ра №55, “ЕЛСИМ” – Инженеринг ООД – гр.Добрич
53. Проектиране на автотрансформатор за изпитателна станция, ф-ра №58/23.12.1999, НЕК-ЕАД, Електроснабдяване гр.Шумен
54. Актуализирана оценка на годността на електрооборудването за експлоатация в режим на късосъединение и актуализиране на релейната карта, ф-ра №60/04.12.2000
55. Консултации относно схемата на захранване и състоянието на ел.технологичното оборудване, ф-ра №61/03.01.2001, “Провадсол – АД” – гр.Провадия

56. Обработка на експериментални данни в условията на експлоатацията на ел.съоръжения, ф-ра №62/17.10.2002
57. Участие в проектирането и изработването на нагревателни елементи за устройства “Циклони”, ф-ра №63/20.12.2002, “Девин” – АД – гр.Девня

5) Разработване на теми по линия на рационализаторски предложения

- 1) Разработване на нагревател фолиев тип за ел.акумулиращ бойлер производство на завод “Елпром” – Варна
- 2) Разработване на нагревател фолиев тип за електрическа кана, завод “Скития” – гр. Ген.Тошево, СО “Перла” – гр.Варна
- 3) Разработване на преливен бойлер 10 л. За комбинат “Битова техника” – гр.Добрич
  - . а) Разработване на сферичен бойлер с фолиев нагревател, КВА “Добрич” с цел създаване на стоки за населението
  - .б) Разработване на ел.радиатори: 1250, 1600 и 2000[W], ТПК “Металик”, гр.Разград, 1985.
- 4) Разработване на ел.радиатори: 1250; 1600 и 2000 [W], ТПК “Металик”, гр.Разград, 1985.

ЗАБЕЛЕЖКА:

Представените данни са обобщени от наличната в катедрата документация и информация към датата на издаване на алманаха. Възможно е някои данни да не са изчерпателни.